

Denna blankett är fastställd av Centrala försöksdjursnämnden (CFN) den 28 september 2001.
Vägledning för att fylla i blanketten finns att hämta på Jordbruksverkets webbplats (www.sjv.se).
Ansökan lämnas till den djurförsöksetiska nämnd inom vars verksamhetsområde det planerade djurförsöket ska utföras.

I ansökan bör med motivering anges vilka uppgifter som enligt sökanden kräver **sekretess**

Uppgifter om sökanden (försöksledaren)

Namn Jonas Malmsten		
Institution, avdelning eller motsvarande Enhet för patologi och viltsjukdomar		
Telefonnummer (även riktnr) 018-674493	Faxnummer (även riktnr) 018-674364	E-mail jonas.malmsten@sva.se
Adress Statens Veterinärmedicinska Anstalt		Postadress 751 89 UPPSALA

Ansökan är en fortsättning av tidigare prövade försök

Diarienummer

C168/9

Försöket avser framställning av genetiskt modifierade djur

Försöket avser användning av genetiskt modifierade djur

Försöksledarens klassificering av försökets svårighetsgrad (se vägledningen punkt 8)

Ringa svårighetsgrad Måttlig svårighetsgrad Avsevärd svårighetsgrad

Uppgifter om det planerade djurförsöket

Sidorna 1-6 i ansökningsblanketten fylls i av den sökande. OBS! Vid uppgiftslämnandet skall ett enkelt språk användas. Viktigt är också att tillräckliga uppgifter lämnas för den djurförsöksetiska nämndens bedömning av försöket.

1. Projektets titel

Utvärdering av fångstredskap för levandefångst av vildsvin och lodjur.

Diariumnummer

2. Syftet med djurförsöket och eventuell redovisning av tidigare resultat

Statens veterinärmedicinska anstalt får regelbundet av Naturvårdsverket förfrågningar om att utvärdera fångstredskap för levandefångst av vildsvin och lodjur. Utvärderingens syfte är att undersöka om, och i vilken utsträckning vildsvin och lodjur tar skada av att fångas och vistas i ett fångstredskap under en kortare tid, innan bedövning och avlivning sker. Projektplan bifogas denna ansökan (bilaga 1 - OBS Torsten Mörner är numera utbytt mot enhetschef Carl Hård af Segerstad i projektets styrgrupp). Utvärderingen görs dels för att få fram ett så skonsamt fångstredskap som möjligt för vildsvin och lodjur så att Naturvårdsverket kan bevilja ett godkännande. Skulle vissa specifika fångstredskap för vildsvin eller lodjur befinnas orsaka för mycket skador eller obehag för djuren kommer dessa inte att godkännas av Naturvårdsverket.

Periodvis får Naturvårdsverket in nya förslag på redskapskonstruktioner för levandefångst av vildsvin och lodjur. SVA önskar härmed få ett tidsbegränsat, men "öppet" etiskt tillstånd att utan ny ansökan få kontinuerligt utföra tester och utvärderingar av dessa redskap. I dagsläget finns nio redskap (se bilagor) att utvärdera för vildsvin, och fyra för lodjur (se bilagor). I takt med vildsvins- och lodjursstammen ökar, kan det komma att bli aktuellt med nya konstruktioner av redskap vilka bör utvärderas ur djurvälståndshänseende. Vid varje ny förfrågan från Naturvårdsverket, ämnar SVA skriftligen underrätta nämnden att en ny konstruktion för fångst av vildsvin eller lodjur kommer att utvärderas under den fastställda tidsperioden.

Tillstånd till en pilotstudie omfattande fångst av 36 vildsvin har givits (se C168/9). En rapport från denna pilotstudie redovisas i bilaga 2.

3. Andra metoder än den valda

Uppgifter skoll kortfattat lämnas om det finns andra metoder, med eller utan användning av djur, för att uppnå syftet med försöket

Inga andra metoder att utvärdera fångstredskap för levandefångst finns.

Dagnummer

4. Dokumentationskrav

Om nationella eller internationella dokumentationskrav genom djurförsök föreligger, skall uppgifter som styrker behovet av försöket anges

Se bilaga 1 (Projektplan).

5. Valet av djurart, ras och stam

Djurart	Totalt antal djur
Vildsvin och lodjur	ca 12-20 djur per fångstredskap

Motivering för val av djurart med karaktärisering av djuren

Djurarten är valda för att det är fångstredskap ämnade för fångst av dessa arter som ämnas utvärderas. Djurantalet är valt med bakgrund av att det ibland räcker med ett mindre antal för att kunna ge underlag för godkännande eller icke godkännande av det aktuella redskapet. Ibland krävs ett större antal för att kunna fastställa om redskapet bör godkännas eller underkännas för ändamålet.

Diarienummer

6. Försökets tids- och genomförandeplan

Försöket beräknas påbörjas 2010-08-01	Försöket pågår t o m 2012-07-31
Beskrivning av försökets uppläggning och genomförande skall göras med tyngdpunkt på de ingrepp som görs, olika moments varaktighet m m	
<p>För fångst av vildsvin kommer initialt sex olika redskap att utvärderas (bilagor 3-7, 10). Tre redskap (bilagor 8, 9, 15) har testats och utvärderats i pilotstudien. För lodjur kommer för närvarande fyra olika typer (två är redskap med enkel eller dubbel funktion, där redskapkonstruktionen är identisk) redskap att testas och utvärderas (bilagor 3, 11-14). I den händelse av att Naturvårdsverket uppdrar åt SVA att utvärdera ytterligare konstruktioner för fångst av vildsvin eller lodjur kommer en utvärdering att påbörjas snarast möjligt. Parallellt kommer Djurförsöksetiska nämnden att underättas att en ny konstruktion kommer att utvärderas. Redskap kommer att placeras ut på ett mindre antal större gårdar i Mälardalen, för att medge kort och snabb transport till SVA i Uppsala där majoriteten av arbetet/utvärderingen kommer att ske.</p> <p>Vildsvinen kommer huvudsakligen att infångas kring utfodringsplatser vintertid, när födotillgången är sämre i det fria. Lodjuren kommer att infångas under vinter och vår, under samma tid som den ordinarie lodjursjakten pågår, eller vid av Naturvårdsverket beslutad skydds jakt. På varje lokal finns en fäll- och utfodringsansvarig som gillrar, kontrollerar och vittjar redskapen. SVA anställer utbildad fältpersonal som sköter kontakt med gårdarnas personal och ombesörjer utplacering av redskap, samt transport till SVA. Med bakgrund av gällande jaktlagstiftning och de resultat som pilotstudien renderat, kommer redskapen att gillras under kvällar och vittjas på morgonen, samt gillras på morgonen och vittjas på kvällen. Erfarenheterna från pilotstudien gav indikationer om att den huvudsakliga aktiviteten hos djuren i redskapen skedde under de första 15-30 minuterna, samt just innan bedövning skedde.</p> <p>De fångade djuren kommer, om tillstånd ges från respektive Länsstyrelse, att kameraövervakas för att studera beteende och aktivitetsgrad.</p> <p>Vid vittjning av redskapen kommer djuren att bedövas med ett finkalibrigt vapen, enligt jaktlagstiftningen, och omedelbart avblodas. Fältpersonal observerar och fotograferar, enligt en utförlig instruktion, eventuella uppkomna skador på djur och/eller redskap. Därefter följer omedelbar transport till SVA för fullständig och förutssättningslös obduktion enligt ett internationellt protokoll (ISO 10990-5, bilaga 16). Vid obduktionen kommer alla skador eller sjukliga förändringar att dokumenteras. För vildsvinen kommer köttprov att analyseras för förekomst av köttkvalitetstillståndet PSE (Pale, soft, exsudative). För information om PSE, se bilaga 2.</p> <p>Eventuell bifångst av andra djur (rådjur i vildsvinsredskap) kommer omedelbart att släppas fria om inga bestående och allvarliga skador hos dessa djur bedöms ha uppkommit. Bifångst i lodjursredskap (framför allt räv), kommer att släppas fria såvida djuren inte befinns ha tagit skada av vistelsen i fällan. Noteras bör att lodjursredskapet redan är godkänt för fångst av räv. Eventuellt skadad bifångst kommer att bedövas och avlivas och förloppet och skadorna noga dokumenteras. Bifångster i vildsvinsredskap förväntas inte i nämnvärd omfattning, baserat på pilotstudien. För lodjursredskap förväntas viss bifångst, då dessa redskap redan är testade, utvärderade och godkända för fångst av räv.</p>	

Diarienummer

7. Vård och förvaring

Uppgifter skall lämnas dels om djurens vård och förvaring omedelbart före, under och omedelbart efter försöket, dels om vid vilken institution eller klinik förvaring sker och var försöket skall utföras

Inga djur kommer att vårdas eller förvaras.

8. Djurens situation och försökets slutpunkt

Beskrivning skall göras av den påverkan på djuren som väntas, eventuella komplikationer, smärtupplevelser, beteendeförändringar m m. Vidare skall motivering för klassificering av försökets svårighetsgrad lämnas (jämför s. 1)

En del av vildsvinen som fångas förväntas få mindre antal relativt sett lindriga skador. För beskrivning och definition av potentiella uppkomna skador hänvisas till informationen i bilaga 2. Vilda djur som hålls instängda försöker av naturliga skäl ta sig ut. Vad gäller lodjuren så förväntas ett mindre antal lindriga skador, enligt den erfarenhet SVA har vid obduktioner av fällfångade lodjur. Förväntade skador innefattar kloslitage i första hand.

Beteendeförändringar hos vildsvin har till viss del dokumenteras i den pilotstudie som redan utförts. Ökad aktivitet, bökfrequens och hopp mot väggar och tak har observerats i ett mindre antal filmsekvenser från tre olika fångster (se bilaga 2). För lodjuren har ingen filmdokumentation tidigare gjorts, således är det av stort intresse att få möjlighet att göra detta för att få en överblick över djurens beteende i fångstredskapet. Sannolikt kommer aktivitetsfrekvensen att vara hög under de första minuterna efter fångst, när djuret undersöker redskapet och blir varse att det är infångat och ej kan ta sig ut. Därefter förväntas aktiviteten sänkas betydligt. Ett viss aktivitetsökning förväntas i samband med bedövning.

Vildsvin kommer att undersökas med avseende på PSE för att ge undersökningen en ytterligare dimension, vilket eventuellt kan vara ett mått på det psykiska obehaget av att vara infångad. Försöket anses hålla en ringa svårighetsgrad, då pilotstudien av vildsvinsfångst förlöpt på ett okomplicerat sätt. Samma gäller för lodjursfångst, vilket sker i viss utsträckning under licensjakt efter lodjur under våren. Denna jakt, med fångstredskap anses vara av ringa svårighetsgrad. Detsamma gäller förfarandet vid avlivning och obduktioner.

Diarienummer

9. Anestesi- och avlivningsmetoder

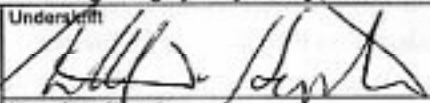
Användning av narkosmedel, bedövningsmedel, smärtlindrande medel och lugnande medel skall anges liksom avlivningsmetod som skall användas

Fångade djur kommer vid ankomst till redskapen att bedövas med ett finkalibrigt vapen. En kula kommer att skjutas mot hjärnbasen, varpå djuret omedelbart bedövas. Efter att det bedövade djuret förflyttats ut ur fällan kommer en avblodning att ske. Tiden från bedövning till avblodning kommer att vara ca 30 sekunder.

Underskrift sökande

Datum	Underskrift
2010-05-31	
	Namnförtydligande Jonas Malmsten

Underskrift ansvarig föreståndare enligt 20 § djurskyddslagen har utan erinran tagit del av det planerade djurförsöket

Datum	Underskrift
2010-05-31	
	Namnförtydligande Carl Hård af Segerstad

Kompletterande uppgifter till ansökan

OBS! Om nya eller kompletterande uppgifter muntligen tillförs under ärendets beredning ska dessa antecknas nedan genom beredningsgruppens försorg eller av den djurförsöksetiska nämnden

--

Rapport pilotstudie levandefångst av vildsvin

Introduktion

Under januari till maj 2010 har SVA fångat 35 vildsvin i tre olika fångstredskap för levandefångst av vildsvin. Tre olika typer av fångstredskap har använts och 12, 12 respektive 11 vildsvin har fångats i de respektive redskapen. Studien har genomförts på uppdrag av Naturvårdsverket (se bilaga 1) och med djurförsöksetiskt godkännande av Uppsala djurförsöksetiska nämnd. De tre fångstredskapen som använts har varit Lotin enkel/dubbel, Folkes fälla, samt Pantera G (ritningar – bilagor 2, 3, 4).

Vildsvinen har fångats på två större gods i Mälardalen, varav ett är beläget i Örebro län. I detta län har SVA blivit beviljade tillstånd att sätta upp så kallade åtelkameror med filmfunktion vilket möjliggjort filmande av en del fångster. Kameraövervakning av fångster i Uppsala län har ej varit möjligt då ansökan ännu ej bifallits av Länsstyrelsen.

Redskapen har gillrats under eftermiddag/kväll och fångsterna har mestadels skett under kvälls- och natttid. Vittjningstiden av redskapen har varit mellan 20 minuter och två timmar. Vildsvinen har avlivats med finkalibrig kula (kaliber 22lr) i hjärnan, vilket följts av omedelbar avblodning medelst stick i främre bröstöppningen. Fältprotokoll innehållande information om fälltyp, gillrings- och vittjningstid, avlivningsmetod och – ställe, eventuell bifångst, felfångst, observerade yttre skador på vildsvin eller fälla, mm. har noga ifyllts för varje fångst.

Djuren har efter fångsten, hängts i kylrum varpå de följande morgon transporterats till SVA för obduktion. Inför obduktionen har varje fångat vildsvin givits ett löpnummer, därefter har djurkroppen tilldelats ett specifikt VLT-nummer vid ankomst till obduktionsalen. Vid obduktionen av de fångade djuren har ett för ändamålet specifikt obduktionsprotokoll använts (ISO 10990-5 – se bilaga), samtidigt som en viss övrig provtagning för sjukdomsövervakning utförts på det inlämnade materialet. Obduktionerna har syftat till att undersöka förekomst av skador eller sjukliga förändringar på kroppar eller organ som kan härledas till vistelsen i fångstredskapen. Vid fynd av övriga sjukliga förändringar, har detta noterats.

Obduktionsprotokoll ISO 10990-5

Ett internationellt standardiserat obduktionsprotokoll har använts för att dokumentera uppkomna skador och sjukliga förändringar. Som bilaga (Annex C) finns en poängbaserad gradering av observerade uppkomna skador, att frivilligt använda. Mindre allvarliga skador får en låg poäng och mer allvarliga får en hög poäng. Som fotnot till Annex C kan läsas "This point scale does not represent a statement by ISO/TC 191 related to welfare aspects of individual traumas. Such judgements are left to the parties using this part of ISO 10990". Vi har valt att poängsätta de observerade skadorna och därefter räkna ut ett genomsnitt per gris per typ av fångstredskap. Som exempel får en observerad mjukdelssvullnad eller blödning fem poäng, och död till följd av vistelse i redskapet 100 poäng. Poängsättningen kan utläsas i respektive redskaps stycke.

Djurens välbefinnande

I dagsläget finns ingen internationell standard för att mäta fällfångade djurs välbefinnande, förutom de skador djuren tillfogar sig själva av vistelsen i fångstredskapet. Uppkomna skador eller sjukliga förändringar är tänkta att upptäckas vid en obduktion av det fångade och avlivade djuret. Att kunna mäta det upplevda obehaget hos ett fångat vilt djur skulle ge utvärdering av redskap för levandefångst ytterligare en dimension för att på ett rättmätigt sätt bedöma huruvida de fångade djuren eventuellt även tar psykisk skada. Denna parameter, och hur denna mäts, är ännu inte upfunnen. För att försöka få ett mått på hur de fångade vildsvinen upplever att vistas i fångstredskapen, har obduktionerna vid SVA utökats med ytterligare en parameter – PSE i kött.

PSE – pale, soft, exudative

Prover från ryggmuskel – "kotlettraden" (*M. longissimus dorsi*) hos varje obducerat vildsvin äldre än årskulting har skickats till Institutionen för Livsmedelsvetenskap för analys av PSE. PSE är en förkortning av engelskans "Pale, Soft, Exudative" och är en beteckning av köttets tillstånd. PSE orsakas av en accelererande postmortal glykolys i muskulatur vilket ger en sänkning av pH i en övrigt normalt tempererad kropp. Detta i sin tur orsakar ett sönderfall av protein i muskulaturen (Bowker et al, 2000) och grisköttet får en sämre kvalitet. Avel mot större muskler, negativ stress före slakt, och snabbt inträffande dödsstelhet har beskrivits som orsaker till att PSE-kött utvecklas (Solomon et al, 1998). En engelsk studie från 1994 (Warriss et al) rapporterade att förekomsten PSE ökade ju mer stressande slakteriers grishanteringssystem bedömdes vara. PSE-kött hos frilevande vildsvin har oss veterligen aldrig beskrivits. Vildsvinens muskelfibrer skiljer sig från tamsvinens vilket kan förklaras av deras levnadssätt där musklerna är tänkta att kunna arbeta under hög aerob (syrekrävande) metabolism (Essén-Gustavsson & Lindholm 1984). Således anses de egentligen inte behöva lagra glykogen i större mängder. Just nedbrytning av lagrat glykogen är en av förutsättningarna för att kunna utveckla PSE. Eftersom PSE aldrig är undersökt hos frilevande vildsvin, får dessa analyser ses som ett komplement till de obduktioner som har gjorts. Institutionen för Livsmedelsvetenskap graderar köttet från 1-4 där "1" innebär lindrig och "4" kraftig PSE. Små kultingar analyseras inte för PSE.

Bifångster / felfångster

Två felfångster har rapporterats där vid två olika tillfällen vuxna vildsvinssuggor med dragna spenar har infångats. Dessa djur släpptes omedelbart vid vittjning.

Obduktionsfynd

Lotin dubbel/enkel

I Lotinfällan har 14 grisar infångats och 12 avlivats. Två stora suggor släpptes efter fångst, då de befanns ha dragna spenar – ett tecken på att de sannolikt hade levande kultingar någonstans. Av de 12 avlivade vildsvinen bedömdes två stycken vara äldre kultingar (36 resp. 37 kg), fyra vara 1-1,5 åringar (45-68 kg), två vara ca två år (74-88 kg) och fyra vara små, relativt nyfödda kultingar (4,6-8,7 kg).

Totalt noterades skador hos fem vildsvin. Följande skador som bedömdes uppkomma av vistelsen i fångstredskapet noterades vid obduktion:

Blödning/hyperemi höftledsligament (fläxskada):	4 grisar
Blödning/skärsår tryne/läpp:	3 grisar
Skrapsår ben	2 grisar
Blödning under hud	2 grisar
Tand-/munhåleskada	1 gris

Totalt genererar skadorna hos de 5 skadade vildsvinen 100 poäng. Per skadad gris ger detta i genomsnitt 20 poäng och utslaget på alla 12 fångade vildsvin ger detta 8,3 poäng.

PSE undersöktes hos sju av de 12 grisarna. Följande gradering sattes:

Grad 1	0 grisar
Grad 2	2 grisar
Grad 3	1 gris
Grad 4	4 grisar

Av de fem grisarna med grad "3" eller högre, uppvisade två stycken skador vid obduktionen. Av fem grisar med skador vid obduktionen provtogs fyra stycken för PSE. Där hade två st. graden "4" och två stycken graden "2". Tre grisar utan observerade skador hade PSE-grad "3" eller högre.

Folkes fälla

I Folkes fälla har 12 grisar infångats och avlivats. En gris bedömdes vara äldre kulting (33 kg) och elva stycken bedömdes vara mellan 1-1,5 år (41-67 kg).

Skador noterades hos alla tolv grisar. Följande skador som bedömdes uppkomma av vistelsen i fångstredskapet noterades vid obduktion:

Blödning/hyperemi höftledsligament (fläxskada):	6 grisar
---	----------

Övrig leddskada	3 grisar
Blödning/skärsår tryne/läpp:	3 grisar
Blödning under hud	3 grisar
Blödning i muskulatur	1 gris
Tand / munhåleskada	3 grisar

Totalt genererar skadorna hos de 12 skadade vildsvinen 275 poäng. Per skadad gris, dvs alla fångade grisar ger detta i genomsnitt 22,3 poäng.

PSE undersöktes hos alla 12 grisarna. Följande gradering sattes:

Grad 1	6 grisar
Grad 2	1 gris
Grad 3	2 grisar
Grad 4	3 grisar

Av de fem grisarna med grad "3" eller högre, uppvisade alla grisar skador vid obduktionen. Av de grisar med observerade skador (alla 12) sågs enligt ovan PSE-grad "3" eller högre hos fem grisar. Av sju grisar med låg PSE-grad sågs ändå skador vid obduktionen.

Panthera G-fällan

I Panthera G-fällan har 11 vildsvin infångats och avlivats. Ett djur bedömdes vara en äldre kulting (34 kg), två djur bedömdes vara upp till 1 år gamla (46 kg) och åtta djur var unga kultingar (alla runt ca 6-8 kg).

Skador noterades hos sju av 11 grisar. Följande skador som bedömdes uppkomma av vistelsen i fångstredskapet noterades vid obduktion:

Blödning/hyperemi/ruptur höftledsligament (fläxskada):	3 grisar, totalt
Övrig leddskada	1 gris
Blödning/skärsår tryne/läpp:	2 grisar
Blödning under hud	3 grisar
Blödning i inre organ (lever)	1 gris

Totalt genererar skadorna hos de sju skadade vildsvinen 70 poäng. Per skadad gris ger detta i genomsnitt 10 poäng och utslaget på alla 11 fångade vildsvin fås ett genomsnitt om 7 poäng.

PSE undersöktes hos de tre större av de 11 grisarna. Alla tre bedömdes ha grad 4 i denna bedömning.

Av de tre provtagna grisarna uppvisade alla skador vid obduktionen. Av övriga fyra grisar som uppvisade skador vid obduktionen undersöktes inte graden av PSE.

Kommentarer till obduktionsfynd

De ovan dokumenterade skadorna har alla bedömts ha uppkommit av vistelsen i fångstredskapet. Alla grisar har inte haft alla typer av skador, men en gris kan vid obduktionen visat sig ha 3-4 olika skador av olika karaktär, medan en annan gris haft en skada, exempelvis i form av en blödning i trynet eller läppen. Bedömningen av uppkomna skador går inte att garantera till 100 %, då vildsvin är vilda djur som kan tillfogas eller tillfoga sig själva diverse skador av liknande karaktär även utanför ett fångstredskap. Eftersom skadorna bedömts vara av akut karaktär så är de med största sannolikhet uppkomna under vistelsen i redskapet. Vad gäller de olika typer av skador följer här en kort redogörelse:

Blödning/hyperemi/ruptur höftledsligament (fläxskada): Denna kategori innefattar såväl partiell ruptur (sönderslitning), ökad genomblödning/irritation (hyperemi) och lindrig, måttlig eller kraftig blödning av *Ligamentum teres*, vilket är det ligament som delvis håller fast höftledskulan i höftleden. En skada på detta ligament betecknas som en fläxskada och kan orsakas av halka på halt underlag, onormalt vinklad benrörelse, eller liknande.

Övrig leddskada: Denna skada, vilket observerats på ett mindre antal grisar, kännetecknas av en akut ökad genomblödning (hyperemi) av en ledkapsel. Denna skada orsakas av en ökad ledbelastning eller onormal benrörelse i det ben leden är lokaliserad.

Blödning/skärsår tryne/läpp: Skadan ses i trynet eller läppen och har i det obducerade materialet kännetecknats av ett smalt, akut skärsår omfattande ca 0,5-2 cm. Dessa typer av sår kan uppkomma av att grisen bökar eller biter mot vassa kanter, eller liknande.

Blödning under hud: Skadan observerades på ett relativt sett stort antal grisar och i kategorin ingår akuta lindriga, måttliga, eller kraftiga blödningar (färska blodkoagel) belägna under huden omfattande 1 cm i diameter till 6-7 cm i diameter. Skadorna sågs oftast på extremiteterna eller över bog och rygg. Skadan är en typisk traumatisk skada och kan orsakas av inredning (grisen springer emot eller fastnar) eller av annan gris.

Blödning i inre organ (lever): Denna skada observerades på en gris (ung kulting) och karaktäriserades av ett 2 cm stort färskt blodkoagel under leverns kapsel. Skadan kan orsakas av ett yttre trubbigt våld mot kroppen.

Blödning i muskulatur: Skadan karaktäriseras av förekomst av färskt blodkoagel i muskulaturen. På den aktuella grisen bedömdes skadan ha uppkommit när grisen försökt hoppa och ta sig igenom spjälorna i fångstredskapet, och fastnat under en kort tid.

Tand/munhåleskada: Denna kategori innefattar frakturer av tänder, samt akuta sår (skär- eller krossår) i tandkött eller munslemhinna. En färsk tandfraktur går att differentiera från en gammal. Skadorna uppkommer genom att grisen biter och drar i fångstredskapets inredning.

Kameraövervakning

Eftersom det förelegat svårigheter att få tillstånd för kameraövervakning, samt att en del tekniska komplikationer tillstött, har endast tre fångster fångats på film. Tagningen av filmen är rörelsestyrd och filmningen pågår i ca 3 minuter innan kameran tar en paus om ca 15 minuter innan nästa filmsekvens tas. Av tekniska och praktiska skäl är det svårt att få kontinuerlig filmning under en natt, då aktiviteten i och kring fällan är hög. Batteri- och minneskapacitet i kamerorna tillåter inte kontinuerlig filmning.

Fångst

Tre filmningstillfällen finns för fångst i Folkes fälla. Det första tre-minuters filmklippet från de respektive fångsterna visar grisar som av förklarliga skäl försöker ta sig ut ur fällan. Omfattande böj, vandring, hopp mot galler, mm är observationer som gjorts i dessa filmklipp. Sekvenserna som filmas därefter, dvs. efter att kameran "vilat" i 10-15 minuter visar vid två av tre fångstillfällen att grisarna är betydligt mer passiva och antingen står stilla i en del av fällan, eller rör sig endast i låg omfattning. Vid den återstående fångsten är den fångade grisen i klipp två och tre fortfarande uppjagad i samma omfattning som vid första klippet. Det tredje klippet visar hur den fångade gyltan hoppar upp mot fångstredskapets tak, fastnar mellan två spjälkor under någon sekund för att sedan falla ner mot golvet, ligga vilande några sekunder innan hon reser sig igen. Under klipp ett av denna fångst befinner sig två likstora grisar i fällan. En gris har således under första kamerapausen hoppat ut ur fällan, mellan takribborna. Följande filmklipp vid alla tre fångsterna (uppskattningsvis ca 30 minuter efter att fällan slår igen) visar samma tendens i form av passiva grisar.

Bedövning/avlivning

Inför avlivningen av fångade, filmade grisar (två sekvenser), ses av naturliga skäl en ökad aktivitet och tecken på vad som tolkas som oro. Bedövningen har dock gått snabbt och från att bilen med jägaren ankommit, har det uppskattningsvis tagit maximalt 60 sekunder innan grisen bedövats. Vid de två bedövningar som filmats, har de fångade grisarna varit uppjagade och aktiva i fällan. En fångad ung galt gjorde utfall mot jägaren. Således måste det beaktas att en del vid obduktionen observerade skador kan ha uppkommit av den omfattande aktiviteten som förelegat bedövningen. Bedövningen av alla grisar har skett medelst finkalibrig kula (22lr) mot hjärnbasen, följt av avblodning.

Sammanfattning

Vistelse i fångstredskap

Att ha ett frilevande vilt djur i sitt förvar får av naturliga orsaker som följd att djuret, när det blivit varse om att det är fångat, försöker ta sig ur fångstredskapet. Detta gäller inte bara vildsvin. För ett vilt djur, oavsett art och storlek torde detta innebära att djuret känner någon sorts obehag. För flera djurarter är viljan att fly normalt. Vildsvin är av naturen skygga, samt att de är flockdjur, med undantag av ensamströvande äldre galtar. Vildsvinen är även kraftfulla och starka djur, som oavsett fångstredskapets konstruktion försöker ta sig ut och på så sätt finns risk att de tillfogas skada. En plan vägg utan kanter kan i praktiken utgöra en yta där ett vildsvin genom att böka eller försök att forcera denna vägg, kan tillfoga sig själv skada.

Skador av vistelse i fångstredskap

Oavsett fångstredskapets konstruktion och utseende, har vi noterat att skador av olika karaktär har uppkommit. Liknande skador har uppkommit i alla tre fångstredskapen med undantag av tand-/munhåleskada som ej observerats hos grisar fångade i Pantera G-fällan. De skador som observerats hos de fångade grisarna har med ett undantag bedömts vara av lindrig karaktär. Detta undantag är en partiell ruptur av *Ligamentum teres* (lårledsligamentet) vilket sannolikt har givit upphov till en påtaglig och smärtsam hälta. Det bör noteras att övriga skador inte är av livshotande karaktär, eller kan leda till bestående men för vildsvinet. Med undantag av de två allvarigare skadorna, skulle alla fångade grisar, om de släpptes fria, sannolikt kunna återfå ett normalt liv i och med att de flesta skador skulle läka av relativt fort. Alla skador är även sådana som i teorin och praktiken skulle kunna uppkomma i grisens normala livsmiljö ute i det fria.

Skador hos vildsvin i olika ålderskategorier

Vildsvin från olika åldrar – små kultingar upp till 2-åringar har fångats. I pilotstudien var dessa fördelade på 12 st. små kultingar, fyra st. äldre kultingar, 17 st. 1-1,5 åringar och två äldre djur (ca två år gamla) fångats. Materialet går inte att räkna på statistiskt, men generellt kan sägas att oskadade och skadade djur finns i alla ålderskategorier.

Förekomst av PSE

Att ta med PSE-bedömning av kött som faktor i en utvärdering av fångstredskap kan möjligen ge ytterligare ett mått på att bedöma huruvida vildsvin upplever ett skadligt psykiskt obehag av att vistas i ett fångstredskap. Det är numera tydligt visat att vildsvinskött kan bedömas som PSE-kött, vilket oss veterligen aldrig tidigare visats. Av 23 undersökta köttprov från de fångade vildsvinen,, hade 9 (39 %) en PSE-grad av "3" eller högre. Femtiotvå procent (12 st.) graderades "2" eller högre. Eftersom inga referensstudier finns för PSE-kött hos vildsvin, är det svårt att definitivt koppla PSE-

förekomsten till obehag av att vara instängd i ett fångstredskap. Samtidigt saknas referensvärden hos frilevande vildsvin som inte sitter i ett fångstredskap. Det är dock vår ambition att vid vidare utvärdering av fler redskap, insamla köttprover från vildsvin som avlivats ostörda vid till exempel en foderplats eller liknande. Dessa prover får fungera som en typ av kontrollgrupp. Vi håller emellertid för sannolikt att den relativt sett höga PSE-förekomsten i de provtagna grisarna visar att grisarna upplevt ett starkt obehag av att vistas i fångstredskapet. Det skall även noteras att enligt ovanstående PSE-undersökningar, sågs PSE hos icke-skadade djur, samtidigt som att en del skadade djur uppvisade låg grad av PSE. Sannolikt föreligger en individuell känslighet, samtidigt som att musklernas innehåll av glykogen är avgörande för om PSE utvecklas eller inte. Glykogeninnehåll i musklerna är avhängigt vad grisen intar för typ av föda. En gris som inte har något upplagrat glykogen i muskulaturen kan inte utveckla PSE. Det är vår bedömning, med bakgrund av den relativt sett höga förekomsten PSE, att vildsvinmuskulaturen vid tiden för fångst i redskap, generellt innehåller upplagrat glykogen.

Fångstredskapen

I Lotin-fällan sågs skador hos fem av 12 fångade vildsvin. Hos fem av sju vildsvin provtagna för PSE sågs PSE av graden "3" eller högre. Snittpoäng per skadad gris var 20 poäng, och utslaget på alla 12 fångade grisarna gav det 8,3 poäng.

I Folkes fälla sågs skador hos alla 12 fångade vildsvin. Alla vildsvin provtogs för PSE och fem bedömdes ha graden "3" eller högre. Snittpoäng per gris (alla uppvisade skador) var 22,3 poäng. Eftersom minst ett vildsvin hoppade ur fällan, samtidigt som ett filmat vildsvin under kort tid fastnade i takribborna, bör konstruktionen ändras så att detta undviks.

I Panthera G-fällan sågs skador hos sju av 11 fångade vildsvin. Majoriteten av vildsvinen var unga kulingar, varpå PSE-analys endast utfördes på tre individer, vilka alla hade graden "4". Snittpoäng per skadad gris var 10 poäng och genomsnittet för alla fångade grisar var 7.

Felkällor

Det kan finnas en del felkällor i undersökningen. De vildsvin som fångats har ofta varit av olika storlek vilket manifesterat sig i att större grisar, dvs större kulingar och äldre, sannolikt tillfogats mer skador än unga kulingar. Provstorleken är sannolikt i minsta laget, men ger en indikation på hur fångstredskapen påverkar fångade vildsvin. Det finns bara filmsekvenser från tre fångster, vilket är för lite. Ambitionen är att i framtiden försöka få tillstånd att kameraövervaka alla fångster.

Slutsats

Vildsvin som fångas i fångstredskap för levandefångst, oavsett om det är Lotin-fälla, Folkes fälla eller Panthera G, tillfogas, eller tillfogar sig själv skador av generellt mindre allvarlig karaktär. Dock ses en påtagligt högre ISO-poäng hos grisar fångade i Folkes fälla, vilket är en indikation på att de andra bägge fångstredskapen ur djurvälståndshänseende är att föredra. Kött från vildsvin som fångats uppvisar överlag en dålig kvalitet, vilket kan bero på upplevt obehag av att sitta instängt. Vildsvin som hålls instängda vill av naturliga skäl ta sig ut, vilket oavsett redskapskonstruktion kan leda till

skador på djuret. En tvåtimmarsgräns för vittjning verkar preliminärt inte spela någon roll, då majoriteten av skadorna på djuren verkar ha uppkommit under de första 15-30 minuterna av vistelsen i redskapet, alternativt under tiden just före bedövning.

Referenser

Bowker BC., Grant AL., Forrest JC., Gerrard DE. 2000. Muscle metabolism and PSE pork. *J Anim Sci*, 79:1-8

Essén-Gustavsson B., Lindholm A. 1984. Fiber types and metabolic characteristics in muscles of wild boars, normal and halothane sensitive Swedish landrace pigs. *Comp. Biochem. Physiol.* 78A(1):67-71.

Solomon MB., Van Laack RLJM., Eastridge JS. 1998. Biophysical basis of pale, soft, exudative (PSE) pork and poultry muscle: a review. *J Muscle Foods*. 9:1-11

Warris PD., Brown SN., Adams SJM. 1994. Relationships between subjective and objective assessments of stress in slaughter and meat quality in pigs. *Meat Science*, 38:329-340.

PROJEKTPLAN

2009-06-29

Dnr 417-3864-09 Nv

Innehåll

1.	BAKGRUND OCH SYFTE	2
1.1.	Bakgrund	2
1.2.	Syfte	2
2.	PROJEKTMÅL	3
2.1.	Omfattning och resultat	3
2.2.	Avgränsning	3
2.3.	Underlag och förutsättningar	3
2.4.	Berörda intressenter och verksamhetsområden	4
2.5.	Omvärldsanalys/förstudie	4
3.	GENOMFÖRANDE	4
4.	TIDPLAN	4
5.	ORGANISATION OCH BEMANNING	5
5.1.	Styrgrupp	5
5.2.	Projektledare	5
5.3.	Projektarbetsgruppen	5
5.4.	Referensgrupp	5
5.5.	Övriga personer som skall göra arbetsinsatser i projektet.	5
6.	EKONOMI OCH BUDGET	5
6.1.	Finansiering Anslaget för Biologisk Mångfald	5
7.	FÖRANKRING OCH SAMORDNING	6
7.1.	Förankring	6
8.	RAPPORTERING OCH KOMMUNIKATION/INFORMATION	6
8.1.	Rapportering	6
8.2.	Kommunikationsplan	7
8.2.1.	Målgrupper	7
8.2.2.	Kommunikationsmål	7
8.2.3.	Strategi	7
8.2.4.	Budskap	8
9.	ANALYS AV RISKER/MÖJLIGHETER	8
	BILAGA	9

1. Bakgrund och syfte

1.1. Bakgrund

Behovet av en aktiv vildsvinsförvaltning har ökat kraven på att fångstredskap ska godkännas. De erfarenheter som finns har väckt frågor om krav på bland annat selektivitet hos fångstredskapen och stress hos fångade djur.

Under 1980-talet, då dagens levandefångstredskap typgodkändes, fanns inte vildsvin eller lodjur med i testverksamheten, då de inte var aktuella att fånga. Av de levandefångstredskap som testades och godkändes under 1980-talet utgjorde räv och grävling de största vilda djuren, undantaget Öster Malma-fällan för rådjur, som användes för fångst av rådjur i forskningssyfte. Därför har man nu att ta hänsyn till nya och andra aspekter vid fångst av vildsvin och lodjur. En viktig aspekt vid fångst av vildsvin är tillgången på vatten, särskilt då här aktuella vildsvinsfällor är avsedda att användas även under den varma delen av året. Användning av fångstredskap under denna del av året har endast i undantagsfall varit aktuellt avseende andra levandefångstredskap.

Då vildsvinen blivit mera "dygnet runtaktiva" kan vildsvin mycket väl fångas under förmiddagen efter sitt födointag under eftermiddagen och morgonen och vara på väg till "vattenintag" med behov av flera liter vatten. Jämför vidare Statens Jordbruksverks krav på vatten avseende tamsvin.

En annan aspekt är behovet av ventilation, särskilt under den varma tiden av året. Dessutom handlar det här om att fånga såväl flocklevande som matnyttigt vilt, vilket ställer nya och ökade krav på såväl fällans konstruktion som hanteringen av fångsten avseende tillgång på vatten, vittjning, avlivning med mera. Exempelvis bör det utredas vilka konsekvenserna blir vid fångst av flera individer samtidigt och då särskilt vid avlivningen (golv och kanter av kraftig plåt där vatten kan frysa till is, rikoschetter med mera).

Naturvårdsverket bedömer att det finns behov av en referensgrupp som kan stödja verket i utvärdering av vilka fångstredskap som är lämpliga jaktmedel och vilka villkor som ska gälla för användningen av dessa. Ansökningarna ökar i antal och omfattning. Till detta kommer omvärldens krav och intresse för denna verksamhet.

1.2. Syfte

Syftet är att få fram vilka krav och riktlinjer som erfordras för att kunna tillåta fångst av ett så stort vilt som vildsvin med en levandevikt på i vissa fall över 200 kilo.

Förstudien syftar till att starta upp en fungerande fälltestverksamhet och de samverkansformer som behövs för denna verksamhet. Studien bör också undersöka finansieringsbehov. De primära målen med verksamheten inledningsvis är:

- a) Utvärdera "stora" levandefångstfällor för fångst av främst vildsvin, men även av lodjur. Såväl tekniska som djurskyddsmässiga aspekter på dessa fällor ska särskilt beaktas. Även användande av tidigare typgodkänd fälla för vildsvin samt för lodjur, enligt särskilt beslut om skydds jakt, ska utvärderas. Utvärderingen bör leda till villkor angående såväl fällans utformning (inklusive tillgång på vatten och möjligheten att för människor komma ur fällan om någon av misstag blivit instängd) som vittjningstidpunkter och lämpliga avlivningsmetoder såsom krav på minsta kulgevärskaliber och ammunition, med mera. Utvärderingen ska ta hänsyn till stress hos de fångade djuren samt om fångsten av vildsvin kan vara aktuell under hela året.
- b) Utvärderingen av dessa stora levandefångstfällor bör också göras med hänsyn till såväl lagstiftning som praktiska aspekter. Fällfångst av till exempel vildsvin kan kräva ändringar av olika bestämmelser i jaktlagstiftningen. Därför bör förstudien också göra en översyn av befintligt regelverk och föreslå förändringar där så krävs. Vidare bör förstudien utvärdera lämplig placering av fällorna, till exempel när det gäller riktad skydds jakt vid vägar och bebyggelse. Dessutom ska förstudien ge förslag på eventuella utbildningskrav samt vilka villkor som måste ställas för att få använda dessa fällor.
- c) Förstudien ska pågå under drygt ett år för att möjliggöra test under skilda väderleks- och temperaturförhållanden för att utvärdera påverkan på främst fångat vilt. Förstudien påbörjas den 1 augusti 2009 och avslutas den 31 augusti 2010.

2. Projekt mål

2.1. Omfattning och resultat

Målet är att ta fram konstruktionskrav för fångstredskap för en säker och så långt möjligt selektiv fångst samtidigt som riskerna för skador (inklusive stress) på fångat vilt ska minimeras. Vidare ska studeras vilka övriga villkor som ska gälla för att få använda dessa levandefångstredskap, som exempelvis utbildningskrav.

2.2. Avgränsning

Förstudien kommer i första hand att fokusera på levandefångstredskap för vildsvin, men avser även lodjur.

2.3. Underlag och förutsättningar

Utvärderingen av fällor kan idag ske med ny teknik, som inte fanns tillgänglig under de tester som ligger till grund för de beslut om hittills typgodkända fångstredskap. Till exempel finns idag möjligheten att kameraövervaka fällan samt viltet såväl före som efter och i samband med själva fångsten och i samband med detta registrera till exempel temperatur i fällan. Vidare sker utvärderingen av eventuell stress lämpligen genom obduktion av viltet, samtidigt som fällorna kan besiktigas efter fångst för att bedöma eventuell åverkan på fällan av viltet. Andra orsaker kan vara om fällan i någon mån påverkats av fångsten eller väder och vind. I enlighet med de regler/överenskommelser som

gäller för test av fångstredskap ska minst 20 individer av samma art fångas och obduceras per typ av fångstredskap. Det är en fördel om dessa djur fångats under så skiftande förhållanden som möjligt, vilket kräver att fällor av varje typ placeras på lämpliga platser vid olika tillfällen samt ökar kunskapen om fångstredskapets påverkan på djur vid olika tillfällen och platser.

2.4. Berörda intressenter och verksamhetsområden

Naturvårdsverket ansvarar för planering av denna förstudie. Ansvaret för det praktiska genomförandet sker i första hand i samarbete med Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) efter samråd med Jordbruksverket (SJV). Övriga parter, vilka kommer att ingå i referensgruppen, är Svenska Jägareförbundet (SvJf), Jägarnas Riksförbund (JRF), Rikspolisstyrelsen (RPS), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Viltskadecenter (VSC), företrädare för djurskyddsintresset samt representant för tillverkarna av fångstredskap.

2.5. Omvärldsanalys/förstudie

Erfarenheter från fångst av vildsvin och tidigare undersökningar insamlas och sammanställs. Erfarenheter och studier från andra länder kartläggs.

3. Genomförande

Testerna genomförs av SVA, som undersöker fångstredskapet och jaktmetoden. Fångade djur undersöks med avseende på fysiska skador, tecken på stress, övriga faktorer som kan påverka dem samt behovet av vittjningsintervall.

De myndigheter som deltar i denna förstudie ansvarar för att erforderliga tillstånd erhålls för att genomföra studien.

SVA tillställer Naturvårdsverket en rapport för varje redskap som testas. I rapporten ska SVA redogöra för testens genomförande och redovisa resultat/slutsatser.

Testerna ska genomföras med beaktande av avtal om internationella normer för humana fångstmetoder mellan Ryssland, Kanada, USA och EU avseende testverksamhet. Bland annat ska de personer som utför fångsten under testerna vara utbildade härför. Vidare ska testerna omfatta ett visst antal djur per fångstredskap för att kunna utgöra grund för beslut och så vidare.

4. Tidplan

Projektstart

1 augusti 2009:

Projektet inleds med urval av fällor som ska testas samt var fällorna ska testas/placeras geografiskt. Utvärdering av befintligt material samt såväl nationella som internationella erfarenheter.

Juli - Augusti 2010:
Slutsammanställning och avrapportering.

5. Organisation och bemanning

Beställare
Anna Helena Lindahl

5.1. Styrgrupp

Naturvårdsverket (Susanna Löfgren), SVA (Torsten Mörner) och SJV (representant är inte utsedd vid planens fastställande).

5.2. Projektledare

Christer Pettersson

5.3. Projektarbetsgruppen

Christer Pettersson, Tommy Svensson, SJV och SVA.

5.4. Referensgrupp

SJV, SvJf, JRF, LRF, RPS (Nationella viltolycksrådet), VSC, Sveriges Yrkesjägarförening, Djurens rätt samt en representant för tillverkarna av fångstredskap.

5.5. Övriga personer som skall göra arbetsinsatser i projektet.

SVA ska i samarbete med Jägarorganisationerna engagera jägare som kan bedriva fångst under förstudien, med stöd av dispens från Naturvårdsverket, för de fångstredskap som ska användas under testerna (det vill säga inte godkända fångstredskap). Fångst och dokumentationen av densamma ska ske i samarbete med ansvarig person på SVA, som bland annat har att hantera obduktionen av de fångade och avlivade djuren. Denna person avgör efter samråd med Jordbruksverket hur de fångade och avlivade vilda djuren ska hanteras efter fångst och vilka obduktionsrutiner som ska gälla. Referensgruppen tillställs en rapport avseende varje genomförd test av ett redskap och har sedan att utifrån sina respektive kompetensområden och förutsättningar bedöma lämpligheten samt eventuella villkor för respektive fålla och viltslag. Referensgruppen bör därutöver sammanträda regelbundet för att överväga och föreslå eventuella ändringar av gällande regelverk samt utbildningskrav.

6. Ekonomi och budget

6.1. Finansiering Anslaget för Biologisk Mångfald

En samlad bedömning är att förstudien, under det dryga året, kräver drygt 2 miljoner kronor för att kunna ge relevanta och kvalitetssäkrade slutsatser/resultat samt för att uppfylla uppställda mål. Utöver detta avser respektive ingående organisation att bidra med resurser, främst i form av personer, i så stor utsträckning som är möjligt.

7. Förankring och samordning

7.1. Förankring

I första hand ska arbetet samordnas med regeringsuppdraget att utarbeta en nationell förvaltningsplan för vildsvin, men även SJVs regeringsuppdrag om utfodring samt Livsmedelsverkets regler för besiktning av vildsvinskött ska beaktas. Berörda aktörer får därigenom information om pågående arbete. Referensgruppen består av berörda aktörer, företrädare för intresseorganisationer och myndigheter.

8. Rapportering och kommunikation/information

8.1. Rapportering

SVA ska för varje testat fångstredskap tillställa Naturvårdsverket och referensgruppen en rapport för varje genomförd test. Referensgruppen ska sedan utifrån sina respektive kompetensområden och förutsättningar bedöma lämpligheten avseende varje fångstredskap och viltslag. Detta utifrån om fångstredskapet ska godkännas och i så fall vilka villkor som ska gälla för att få använda det.

Noteringar om eventuella klämskador på kultingar eller mindre djur dokumenteras enligt nedan.

Vid eventuell bifångst ska såväl art som övriga omständigheter dokumenteras (bland annat om djuret frisläppts eller avlivats, om det finns synliga skador med mera).

Dokumentation i samband med avlivning

Djuret besiktigas avseende eventuella sår eller skärskador på huvud, ben eller klövar.

Även om inga synliga skador noteras ska varje enskilt djur fotodokumenteras digitalt enligt följande:

- Huvudet från höger och vänster sida samt rakt framifrån och uppifrån.
- Tänder och munhåla.
- Klövar.
- Vid avlivning efter fångst av flera än ett djur ska djuren märkas i den ordning de avlivats.

Bilder av avlivade djur ska kunna kopplas, med nummer och liknande, till förda journaler.

Obduktion ska utföras i enlighet med det ISO-protokoll som finns för utvärdering av fångstredskap.

Utöver detta ska vid dräktiga hondjur antal foster och utvecklingsstadium noteras samt fotodokumenteras.

8.2. Kommunikationsplan

En kommunikationsplan har tagits fram. Den ska bidra till att såväl fällkonstruktörerna som drabbade jordbrukare samt jägarna ser värdet av en samlad försöksverksamhet. De som önskar köpa fångstredskap för fångst av vildsvin ska ha förståelse för att försöksverksamheten behövs.

8.2.1. Målgrupper

Huvudmålgrupp är lantbrukar- och jägarorganisationer, polisen, vägverket, djurrättsorganisationer samt konstruktörer och tillverkare av fångstredskap.

8.2.2. Kommunikationsmål

Fällkonstruktörerna upplever att de fått tillräcklig information om försöken och varför de genomförs.

Fällkonstruktörerna deltar i försöken.

De fällkonstruktörer som inte får delta har förståelse för att det ställs nya djuretiska krav på fällor för vildsvinsfångst.

Lantbrukare och jägare har förståelse för att de får vänta på att kunna köpa fällor för vildsvinsfångst i handeln.

Djurrättsorganisationer har förståelse för att försöken syftar till att få fram bra fällor för vildsvinsfångst.

Jägarorganisationerna ser levandefångstredskap avseende vildsvin som ett alternativt jaktmedel.

8.2.3. Strategi

Nätverk

Vi arbetar genom referensgruppen för att fånga in synpunkter från viktiga intressenter.

Personliga möten

Vi kallar fällkonstruktörerna till möte för att försäkra oss om att de förstått syftet med försöken och för att fånga upp viktiga synpunkter särskilt på genomförandet.

Vi deltar i olika LRF- och jägarmöten under året för att lokalt närvara och ta del av hur problemen med vildsvin upplevs/hanteras och hur fångstredskap kan bidra till skadeförebyggande åtgärder.

8.2.4. Budskap

Alla

Vildsvin är en ny art i Sverige när det gäller fällfångst. Det är ett stort däggdjur som kan väga upp till tio gånger mer än de djur som andra fällor är konstruerade för. Vi behöver vara säkra på att fångstredskapen uppfyller djuretiska krav vid fångsten av vildsvin.

Det pågår ett arbete att förebygga och begränsa skador av vildsvin. Fångst kan vara en del av lösningen. Viltåkrar, jakt och lagom utfodring av djuren är andra.

Dagens föreskrifter för fångst och fångstredskap behöver utvecklas. Verket ser över reglerna så att de speglar de djuretiska krav som kan ställas.

9. Analys av risker/möjligheter

Under tiden för testverksamheten kommer inga fällor att typgodkännas. De konstruktörer som idag ansökt om tillstånd att få sina fångstredskap godkända bereds möjlighet att delta genom att leverera minst två exemplar av fällan samt ritningar/konstruktionsbeskrivning (inklusive foto).

Dispenser att, i enskilt fall, få använda inte godkänt fångstredskap för fångst av vildsvin under testperioden (juli 2009-augusti 2010) meddelas endast vid stort behov av skydds jakt, exempelvis invid särskilt olycksdrabbade vägar eller på grund av omfattande skador på grödor som inte kan förebyggas på annat sätt.

Möjligheter: Att utveckla ändamålsenlighet och legitimitet för här avsedda fångstredskap samt ökat fångstresultat/effektivitet utan att djurskydd åsidosätts. Relevanta villkor för användande av levandefångstredskap avseende i första hand vildsvin, men även för lodjur. Beträffande testerna avseende fångst av lodjur kommer denna projektplan att kompletteras senare.

Bilaga

Allmänt

1. Tillstånd att delta i testverksamheten får inte ges till tillverkaren eller någon med anknytning till tillverkaren. Dispens kan meddelas enskild användare efter det att konstruktör/tillverkare skriftligen ansökt om att respektive fångstredskap ska typgodkännas och levererat såväl ett exemplar av fällan som en teknisk beskrivning (inklusive foto) samt betalat fastställd avgift; se SFS 1987:905 (11§).
2. Innan försöksverksamheten påbörjas ska markägare och jakträttshavare lämna skriftligt medgivande till verksamheten.
3. Fällan/fällorna ska ges lämplig numrering och placeringen ska markeras på karta 1:10 000 och de exakta koordinaterna anges (ska bifogas ansökan).
4. Fälla ska vara tydligt och permanent märkt med namn, adress och telefonnummer, där den som är ansvarig för fällan kan nås hela dygnet. I händelse av förfall som sträcker sig över 12 timmar ska fällan avgillras.
5. Fälla bör placeras så att allmänheten eller lekande barn inte kommer i kontakt med fällan. Fälla bör inte placeras närmare än 500 meter från exempelvis fast bebyggelse, förutom de fällor som ingår i försöksverksamheten. Allmänna vägar, motionsspår, vandringsleder, ridvägar, idrottsanläggningar, badplatser och lekplatser är andra exempel på platser där man måste ta hänsyn med avseende på fällornas placering, med undantag av när dessa platser är utsatta för vildsvinsskador.
6. Den som medverkar i försöksverksamheten ska upplysas om att tillsyn av fälla utan föranmälan kan ske av den som Naturvårdsverket utser.
7. Tillsyn av fälla ska ske minst 2 gånger per dygn eller övervakas kontinuerligt på elektronisk väg. Förslagsvis krävs tillsyn 3 gånger per dygn för en del av fällorna som ska ingå i testerna. Detta är också det förslag om vittjningsintervall som Svenska Jägarförbundet lämnat till verket.

Observera att tamsvin enligt djurskyddslagen ska ha fri tillgång till vatten. Vildsvinens vattenbehov kan anses likartat ett tamsvins behov, varför intervallet av tillsyn bör styras av hur vattenförsörjningen till fällan ordnats. Detta är särskilt viktigt under den varma årstiden. Vid ansökan om dispens ska ansökan innehålla uppgifter, skisser eller annan dokumentation som beskriver tillförseln av vatten.

8. Journal över exakta tidpunkter för tillsyn av fälla ska på begäran föras och inlämnas till Naturvårdsverket.
9. Fällans gillernanordning ska vara utförd så att en människa som kryper in i fällan inte oavsiktligt kan utlösa fallluckorna.

Dokumentation vid fångst

10. En löpande journal för varje enskild fälla ska föras med angivande av följande uppgifter, som ska noteras vid varje fångstillfälle.

- Tid och datum
- Antal fångade djur
- Kön och beräknad ålder
- Levandevikt

Vid dräktiga hondjur: antal foster och utvecklingsstadium (fotodokumenteras).
Noteringar om eventuella klämskador på kultingar eller mindre djur, som dokumenteras enligt nedan.

Dokumentation i samband med avlivning

11. Djuret besiktigas avseende eventuella sår eller skärskador på huvud (inklusive tänder och munhåla), ben och klövar/tassar.

Även om inga synliga skador noteras ska varje enskilt djur fotodokumenteras digitalt enligt följande:

Huvudet från höger och vänster sida samt rakt uppifrån.

Vid avlivning av fler än ett djur ska djuren märkas i vilken ordning de avlivats.

Bilder av avlivade djur ska kunna härledas till förda journaler.

12. Digivande sugga (med dragna spenar) ska omgående släppas fri, förutom om den är allvarligt skadad.
13. Fälla bör endast betas med oförädlade jordbruksprodukter.
14. Avsteg från följande villkor innebär att dispens kan återkallas med omedelbar verkan.

DIARIENUMMER
417-1135-07

MATERIAL OCH KONSTRUKTIONSKRAV
GODKÄNT FÅNGSTREDSKAP NR L112

KONSTRUKTÖR
Evald Hellgren, Idéverkstad EH, Kåge

FÅNGSTANORDNING
SINKABIRUM KOMBI, vildsvin, räv, grävling, lodjur

Fångstrum

Materialspecifikation

Fällan ska var byggd av spåntat virke av minst 25 mm tjocklek och så att inget ljus kommer in i fällan vid avgillrat läge. Hyvlade sidan av det spåntade virket vänds inåt. Reglarna ska vara minst 50 x 50 mm.

Konstruktionskrav

Fångstluckornas nedre del skall vara tättslutande mot fällans golv.

"Krökning" av spik får inte ske invändigt i fångstrum.

Inga utstickande detaljer får finnas inuti fällan i avgillrat läge. Det är viktigt att fällan är så tät som möjligt så att lodjuret inte kan få tag och bita sig ut. De naturliga ljusspalter som blir runt luckorna tätas med trekantsågade lister av 2x2".

Avståndet mellan trampplatta och vägg får inte överstiga 50 mm. Avståndet mellan trampplattans kant och nedkanten på nedfälld falllucka får inte understiga 1400 mm.

Sammanfogningen av de i fångstrummet ingående delarna (tak, sidor och golv) ska ske med galvaniserad spik eller skruv. Gilleranordningen injusteras så att fångstluckorna gillras 600-700 mm ovan fällans golv.

Monteras invändigt stöd (rymningskydd) för fångstluckan bör detta undvikas på fällans botten. Det rekommenderas att utvändig låsanordning monteras för fångstluckor.

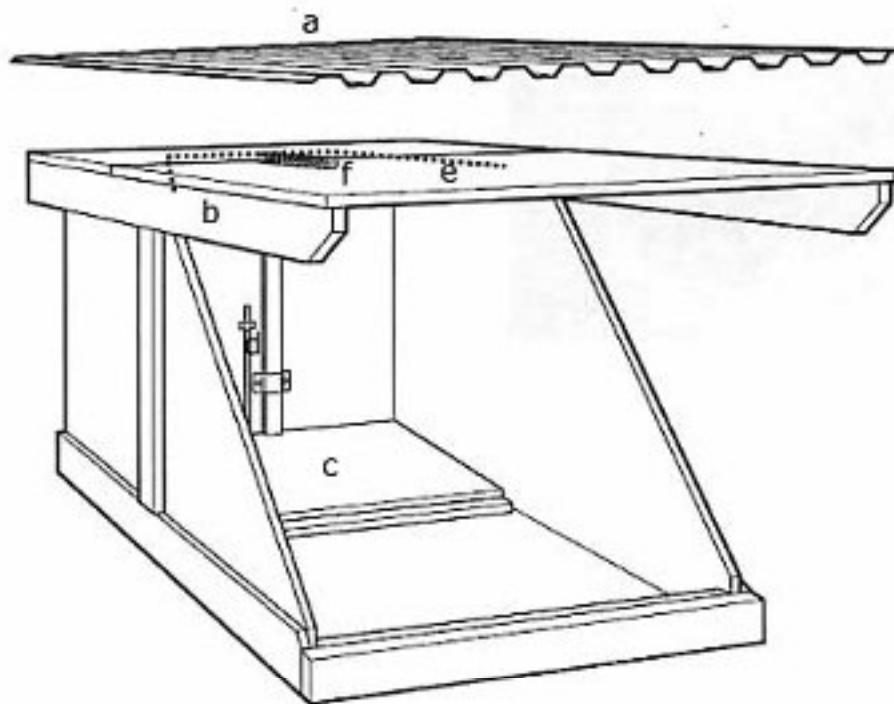
För maximal funktion bör fällan förses med tak, vilket minimerar risken för att luckorna kärvar pga. snö. Dessutom lägger man på en lös täckning av t.ex. takpapp som täcker taket och luckornas bakre del. Fällan blir då även mörkare i taket.

Konstruktion: se foto samt bifogad perspektivritning på närbesläktade Sinkabirum, L 99

Sinkabirum kombi

L99
Sinkabirum

- a) Plåttak
- b) Fallucka
- c) Trampplatta
- d) Avgillringsmekanism
- e) Bygel
- f) Fjäder

4

Ansökan om godkännande för tillverkning och försäljning av vildsvinfälla.

TÖV

Förklaring till bifogad ritning.

1. Fall-lucka
2. utsläpp-lucka
3. rörlig sidovägg
4. betehållare med utlösningmekanism.

NATURVÅRDSVERKET	
Ink. 2008-04-29	
Sök.nr. 217A	Löp. nr. 4001-08
Handl. enhet	NV

Fällan är byggd av 20mm fyrkants profil-rör med spjälor på 10cm, vilket tillåter kulingar att passera fritt. Vid fel-fångst av digivande sugga, kan kulingarna likväl hålla kontakt till dess att utsläpp sker.

Spjälavståndet tillåter noggrann inspektion av djuren om det misstänks vara digivande sugga och en säker avlivning då detta är aktuellt.

Utsläppslucka (2) faller utåt och framåt samt kan öppnas på säkert avstånd för jägaren.

Beteshållare(4) är placerad i taket där det behövs viss mankhöjd för att utlösa denna.

Med en tät extra skiva på botten kan fällan även användas för transport.

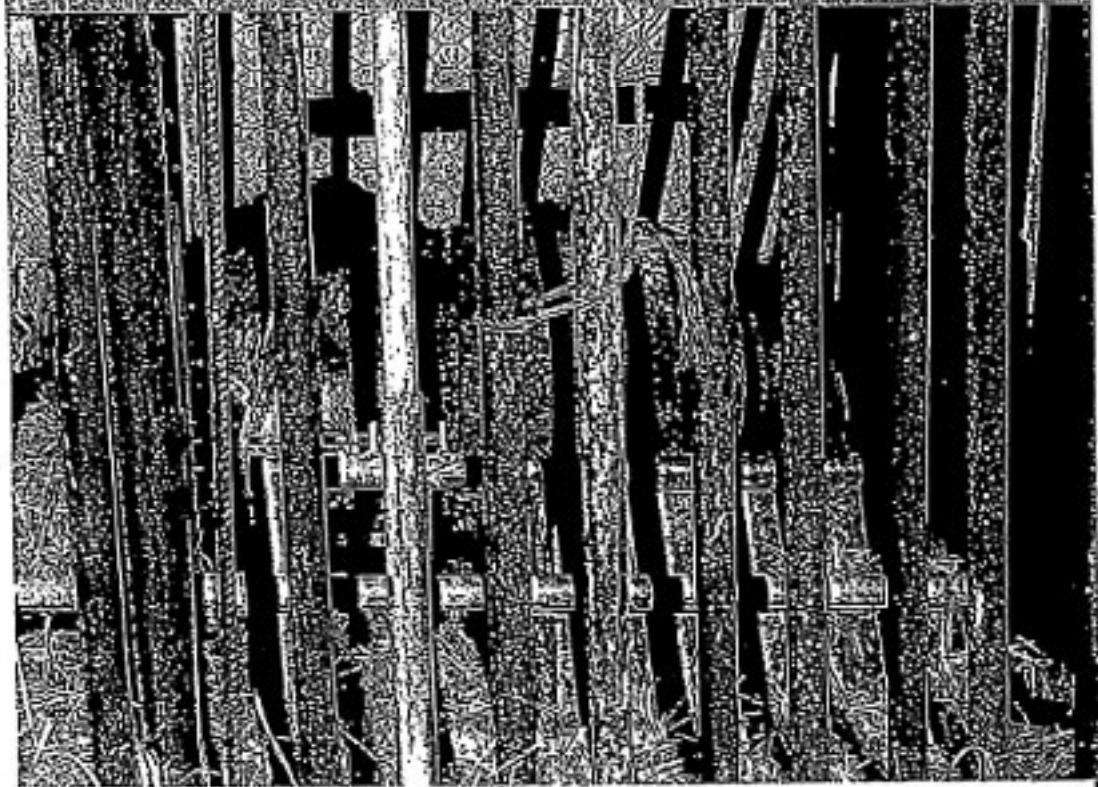
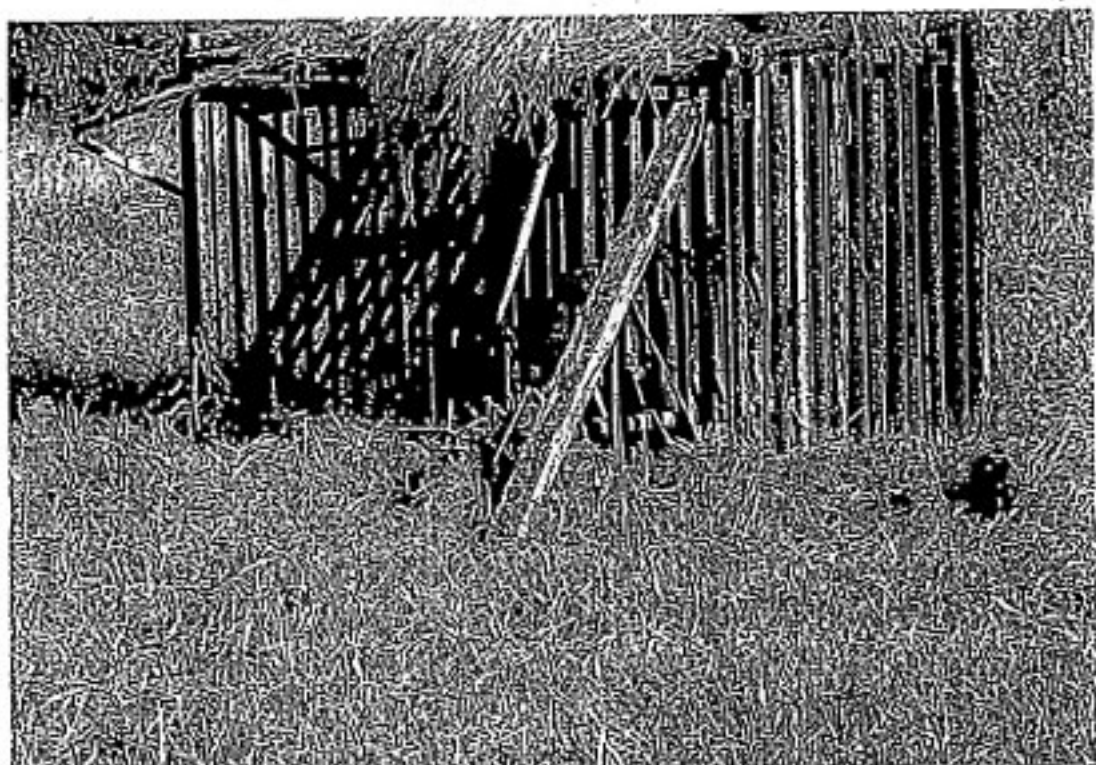
Fällan kan användas delvis för fångst av vildsvin och delvis för fångst av egna hållna svin (ex linderrödssvin). Med en rörlig extra insatt sidovägg (3) hålls djuret på plats medan säker märkning sker.

Tommy Strannemalm

Elsbråne 565
 37491 Asarum
 600617-3394
 454-326104
 076-8173923
 E-mail hokahojden@telia.com

Vänligen Elsbråne den 22 april 2008

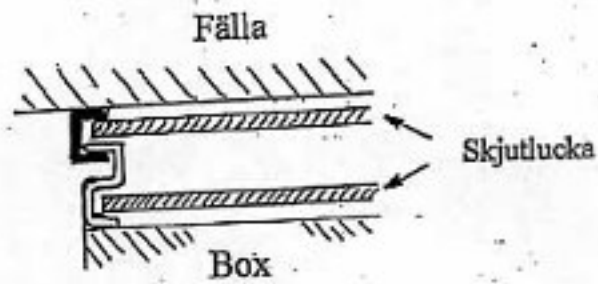
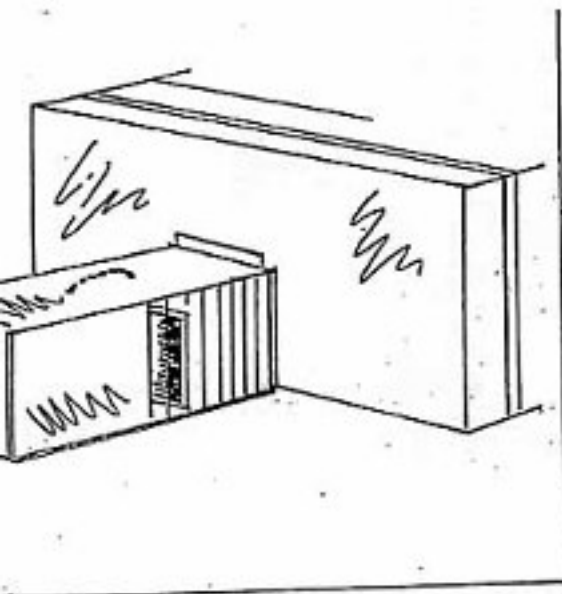
Tommy Strannemalm

Hanteringsbox m. Söderberg

(mm)

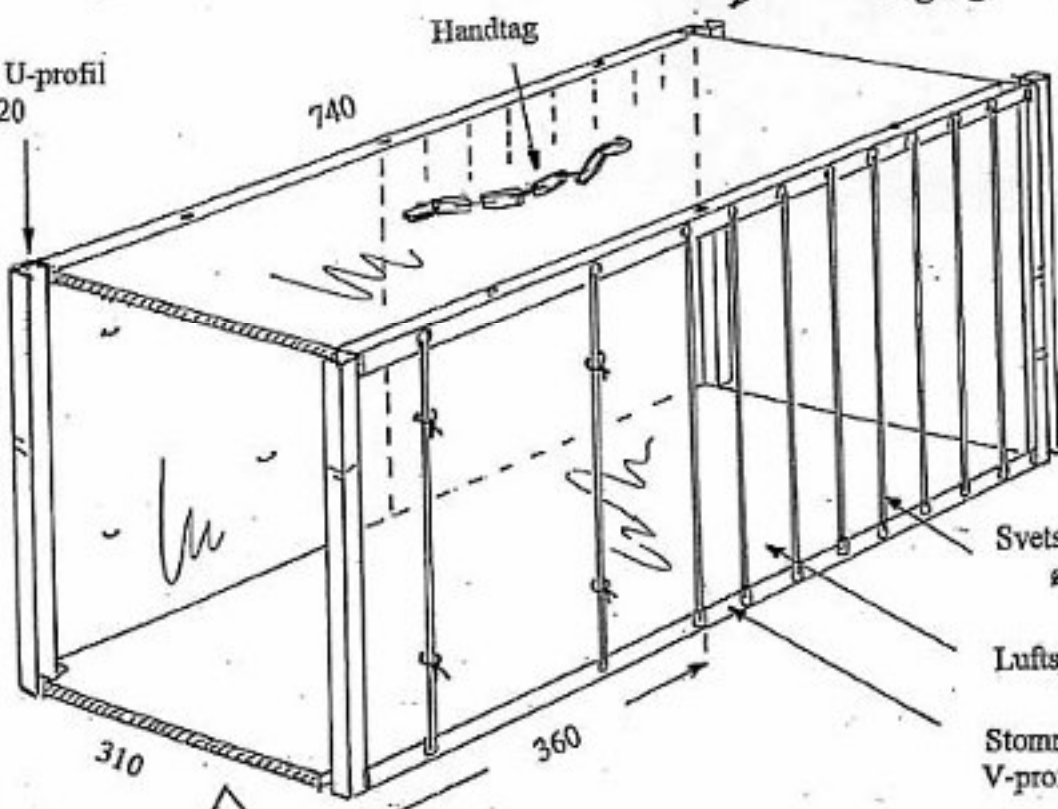
Tak, väggar och golv
plyfa 12,5 mm

Dubbel U-profil

Ingång

el U-profil
x20

Handtag

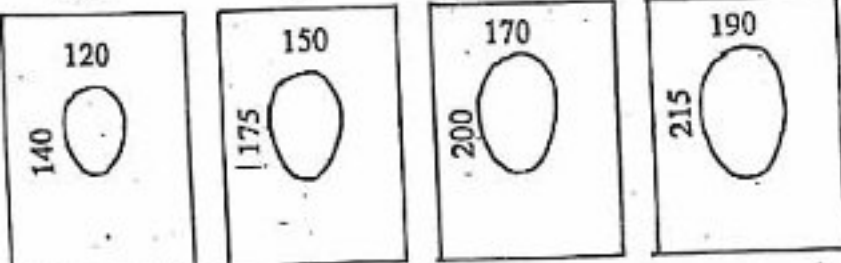
Svetsad rundstång
ø 7 mm

Luftspalt 45

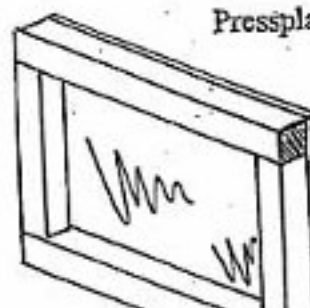
Stomme
V-profil 20

Utgång

300

Pressplatta

350

5

Viltteknik
Bosse Söderberg
Stubbvik
610 50 Jönåker
0155-749 04 070-7810781
bossesoderberg@telia.com

TSV

NATURVÅRDSVERKET	
Ink. 2009 -03- 10	
Sak 4171	Lop. 1988-09
Handl. enhet	

NV

Hej SNV, Tommy Svensson.

Härmed ansöker jag om tillstånd/ Typgodkännande för en vildsvins fälla mod Söderberg.

Kort om fällan: Fällan är avsedd att endast fånga mindre vildsvin under 50 kg levande. Fördelen med detta är att få ner vikten på fällan vilket gör den mera lätthanterlig i fält. Man sänker även risken att avliva en vuxen sugga som kanske har smågrisar kvar i boet. Man kan i god tid fodra in ung-grisarna och själv bestämma vilken dag man låser igen för fångst. Fällan är tänkt att kunna användas på platser där vildsvinen ställt till problem tex. skador på gröda, golfbanor, kolonilotter etc. Ett annat tänkbart område är vid en vildsvinsolycka där suggan avlider och kulingarna dröjer sig kvar vid en trafikerad väg. Tanken med att fånga yngre djur endast, är att beskära vildsvinens reproduktion redan innan höstjakten drar igång och därmed avlasta jägarnas arbetsbörda i avskjutningen vilken ibland kan vara betungande. Fällan kan även i framtiden komma att användas till olika former av förvaltningsmärkningar. Fällan har redan tidigare använts i vildsvinsprojektet i Sörmland 1994-2002 och fångat över 500 vildsvin i vetenskapligt syfte.

Kort om hanteringsboxen: Hanteringsboxens syfte är att kunna hantera och avliva vildsvinen på ett humanare sätt än tidigare konstruerade vildsvinsfällor. Vid avlivning eller förvaltningsmärkning skiljer man ut en individ från de fångade svinen om det nu är flera i fällan. Med hjälp av hanteringsboxen kan man flytta svinet en bit bort ifrån fångstlådan och avliva grisen i stillhet utan att andra svin tittar på. Fördelarna är flera, men de största är att sänka stressnivån och undvika blod och sönderskjuten fångstlåda. Min rekomentation är avlivning med slaktmask. Då blir man av med rikoschettrisen.

Kommer att mejla bilder på fällan och bilder på tidigare fångst som ett komplement till ansökan.

Lars Jäderberg har hjälp mig med fällskiss och ritning då min konstnärlig ådra inte är den bästa.

Med vänlig hälsning

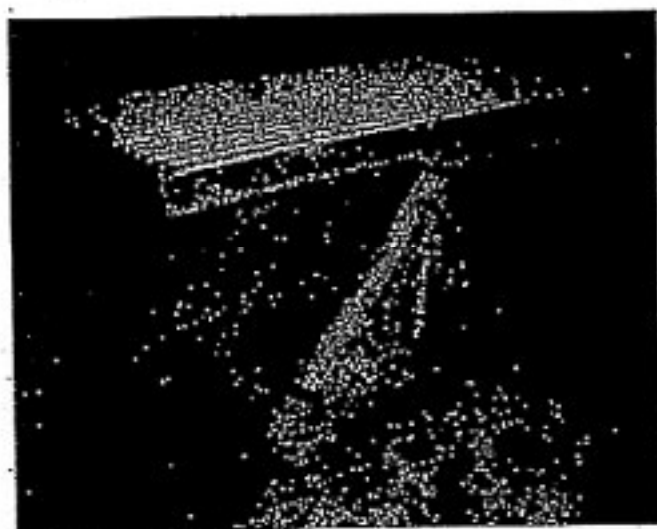
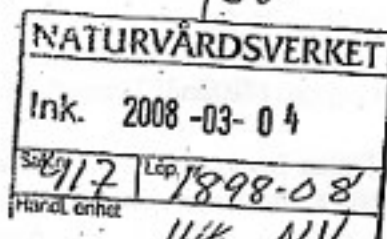
Bosse Söderberg

6

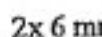
760505-4613
Tomas Nilsson
Parkgatan 1A
504 39 Borås
Tel. 033-140608
Mob. 070-211 82 21
e-mail: p.t.nilsson@sverige.nu

Ansökan typgodkännande för Vildsvinsfälla

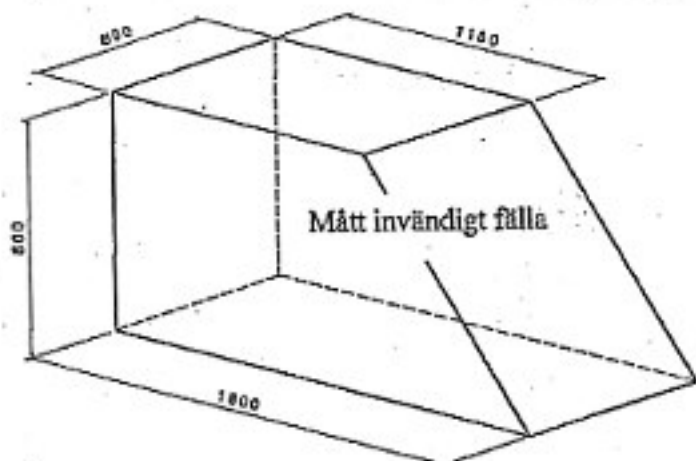
Modell: Grymt
Konstruktion: Slät insida, utvändiga regler
Material: 21 mm K-plyfa
Montering: 6 mm skruv
Vikt: ca 100 kg
Låsning: 2 st 8 mm boxlås mot 6 mm beslag
Gångjärn: 3 st kraftiga gångjärn monterat med genomgående vagnsbult.
Utlösning: Vippbräda 12 mm plyfa, utvändig wire (se bild)
Avfångning: Skjutlucka i tak
Mått invändigt: se skiss nedan

2x 8 mm boxlås

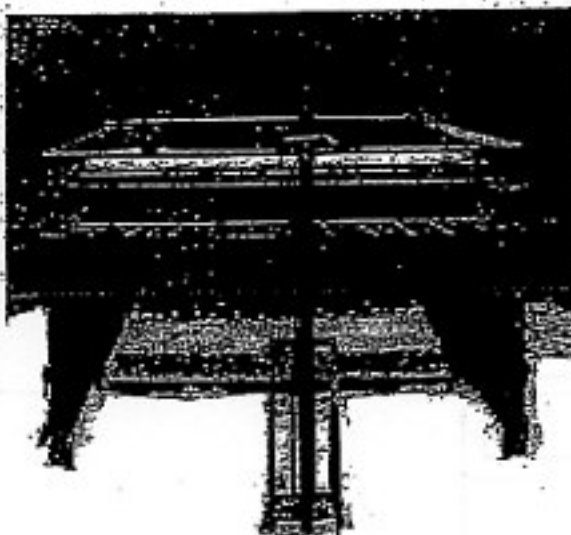

2x 6 mm beslag

Mönsteransökan nr 2007/0020

Registrering nr 79510

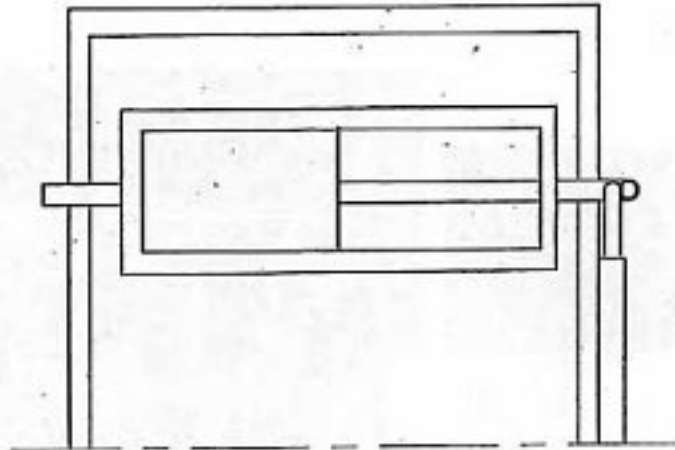
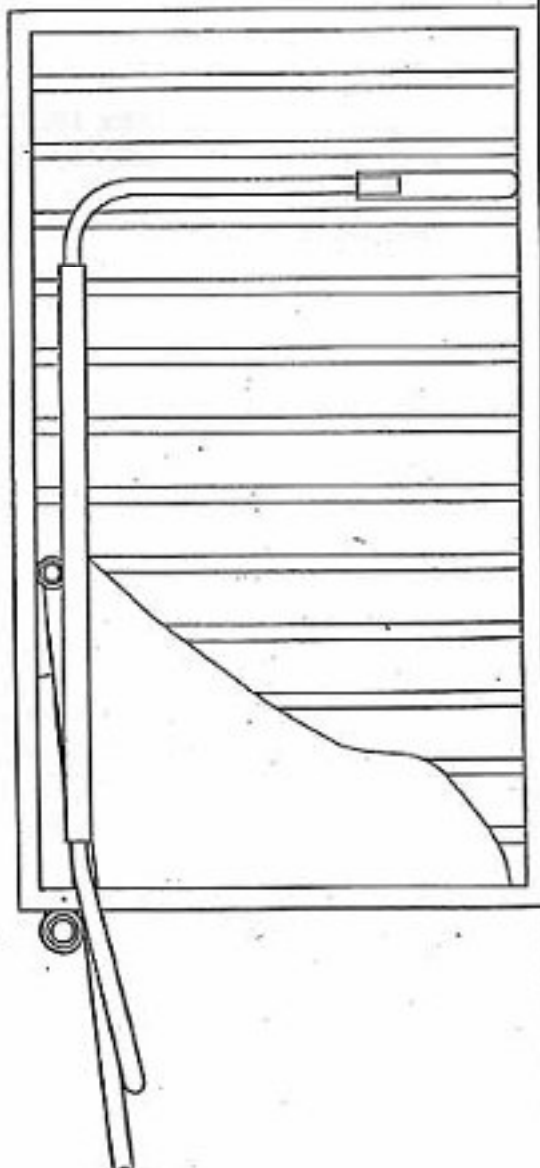
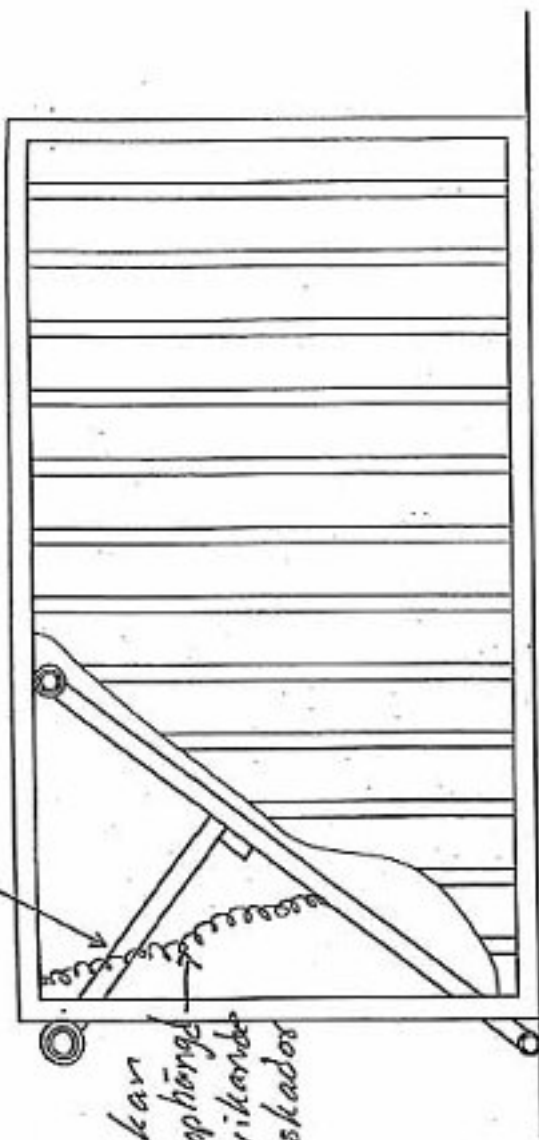
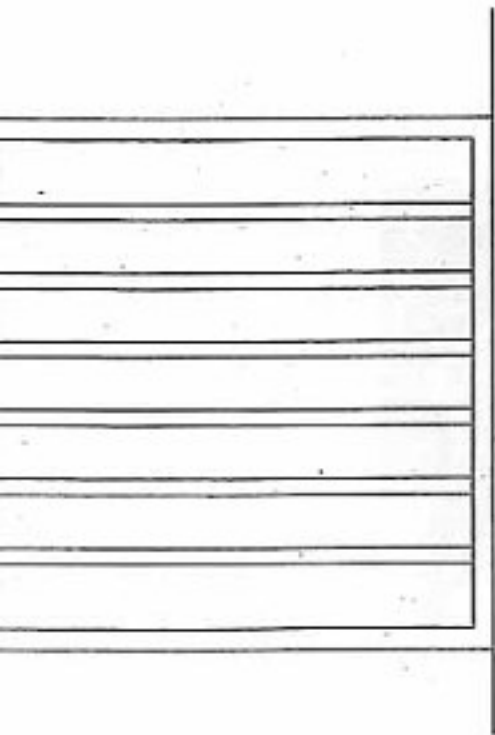

Produkt	VILDSVINSFÄLLA
Klasser	LOC (8) Cl. 22-06
Innehavare	Folke Nilsson, PL 289 Eka, 360 32 GEMLA, Sverige.
Formgivare	Folke Nilsson, 360 32 GEMLA, Sverige
Ansökningsdatum	2007-01-12
Registrerad	2007-04-18
Giltig t o m	2012-01-12

Att iakta beträffande förnyelse av mönster

Er registrering gäller under den tid som angivits enligt omstående sida. Mönsterregistreringen kan på begäran förnyas. Den totala registreringstiden kan vara maximalt 25 år. Ansökan om förnyelse görs skriftligen hos Patent- och registreringsverket (PRV) tidigast ett år före och senast sex månader efter utgången av löpande registreringsperiod. Inom samma tid skall förnyelse- och ev. tilläggsavgifter inbetalas, annars avslås ansöknings. Upplýsningar om avgifternas storlek m m kan erhållas hos PRV:s Designenhet, telefon 08-450 20 40.

läser klockan i sväng i väg.

När grisen flyttar på foderbrickan utlöses lucklåset och luckan faller ner och låses i nerfällt läge av låsbyggen.

Vildsvinsfälla
Börje Mårtensson
Boarpsvägen 74
298 94 LINDERÖD

Gällrad fälla

Fällans storlek: 1,7 m. x 1,0 m. x 1,0 m.

NATURLIVVÅRDSVERKET	
Ink. 2008-08-26	
Skr.nr 417	Löp.nr. 5941-08
plansk. enoet	KV

Ansökan om Typgodkännande
av Vildsvinsfälla (Linderödsfällan)

Jag har under tiden 14/1-1998 - 31/12 2006
haft tillstånd att testa min vildsvinsfälla.

Jag har under den tiden fångat
ca 100 st grisar alla eskadade
som jag efter fångst äter
släppt till skogs.

Arbivat någon för veterinärbesiktning
veterinärbesiktningen godkänd inge skador.

Styg från veterinär skickade Januari 07
dock tydligen aldrig kommit Tommy Svensson
naturvårdsv fillhanda.

edsänder Ritning över fällan Liksom
ört vid fångst.
inträder lugnt i fällan backar in
Linderöd 22/8-08

Gemla den 22-1-08

VSV

NATURVÅRDSVERKET	
Ink. 2008-01-29	
Saknr. 417	Löp. nr. 957-08
Handl. enhet	

AS UV

ANSÖKAN

Härmed ansöker jag om typgodkännande

av vildsvinsfällan nr

2004-12-14-nf-----DNR 417-5613-04

NAMN EKAFÄLLAN.

Folke Nilsson

namnförtydligande

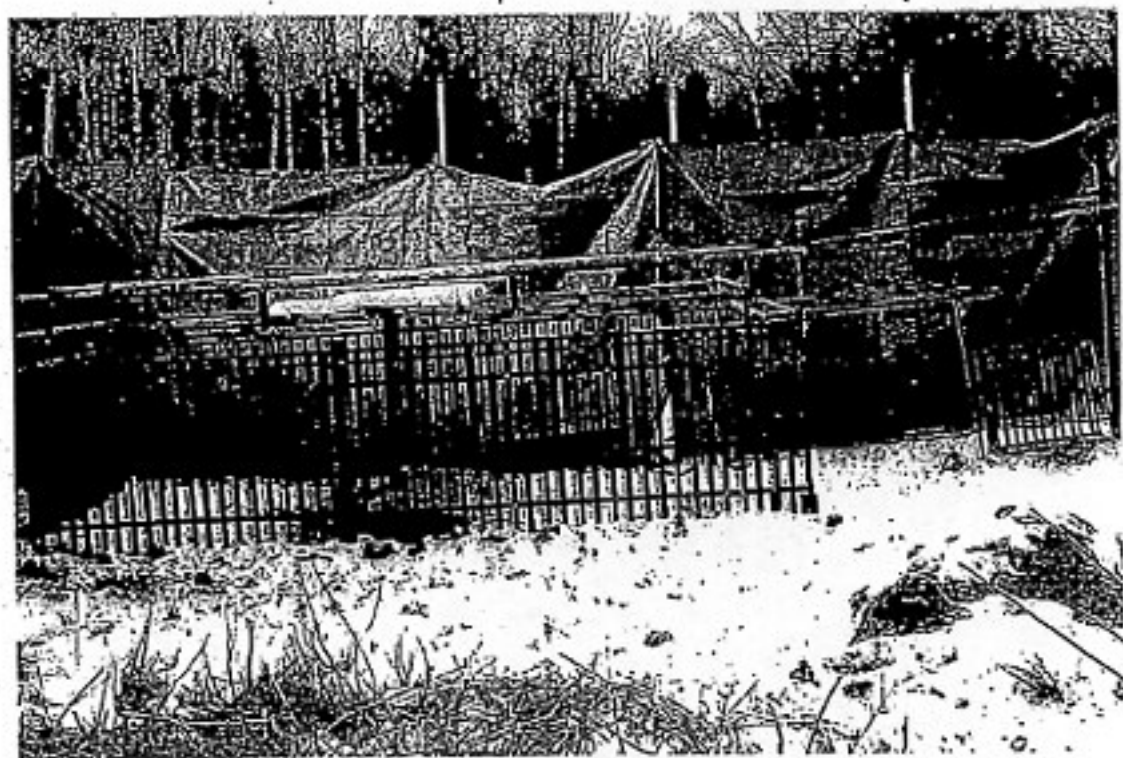
Folke Nilsson

adress

Eka Öpestorp pl 289

36032 Gemla

tele 0470--67351.

TSV	
NATURVÅRDSVERKET	
Ink. 2009-01-15	
Sak nr 417	Löp nr. 245-09
Handl. enhet	NV

Emmaloda 09-01-14

Härmed ansöker jag om att få bygga en sidan fälla som jag har skickat foto upp till dig. Och får godkänt att använda den till att fånga Vildsvin. Kommer att kunna kalla dem morgon och Kräll är Pensionär och kan även bo där när jag har den fällan. Det finns en Samarstuga på Comiädet en bit därifrån så man kan ligga över en bit Därifrån som vi ska ha Fällan. Stugan har jag tillgång när jag vill Borden jag jagar loss vill inte ha sina åker upp Böckade kan vill kunna odla På Dom det går inte som de ser ut i

dag. Johnny Gunnarsson

Försgatan 19
21220 E. ...

Naturvårdsverket

Tommy Svensson,

NATURVÅRDSVERKET

Ink. 2008-12-29

Saknr

Löp. nr.

Handl. enhet

1,5 meter Bredd

2,5 meter

Tillsamt av:

ny Gunnarsson

gatan 19

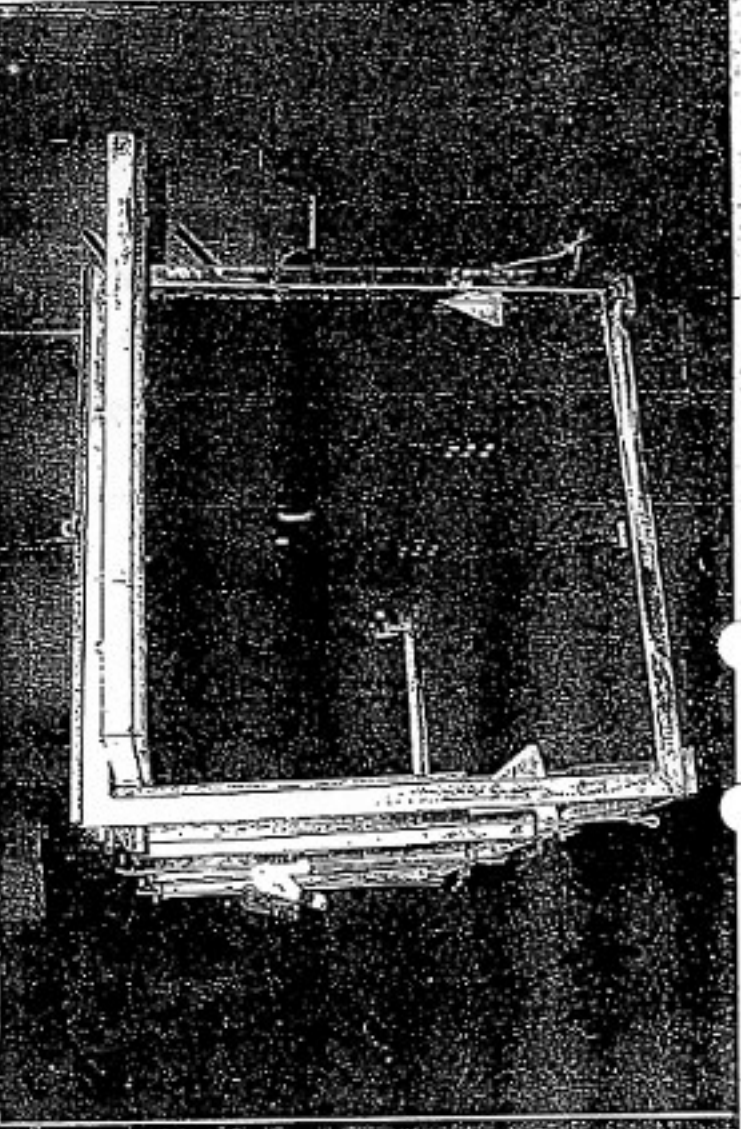
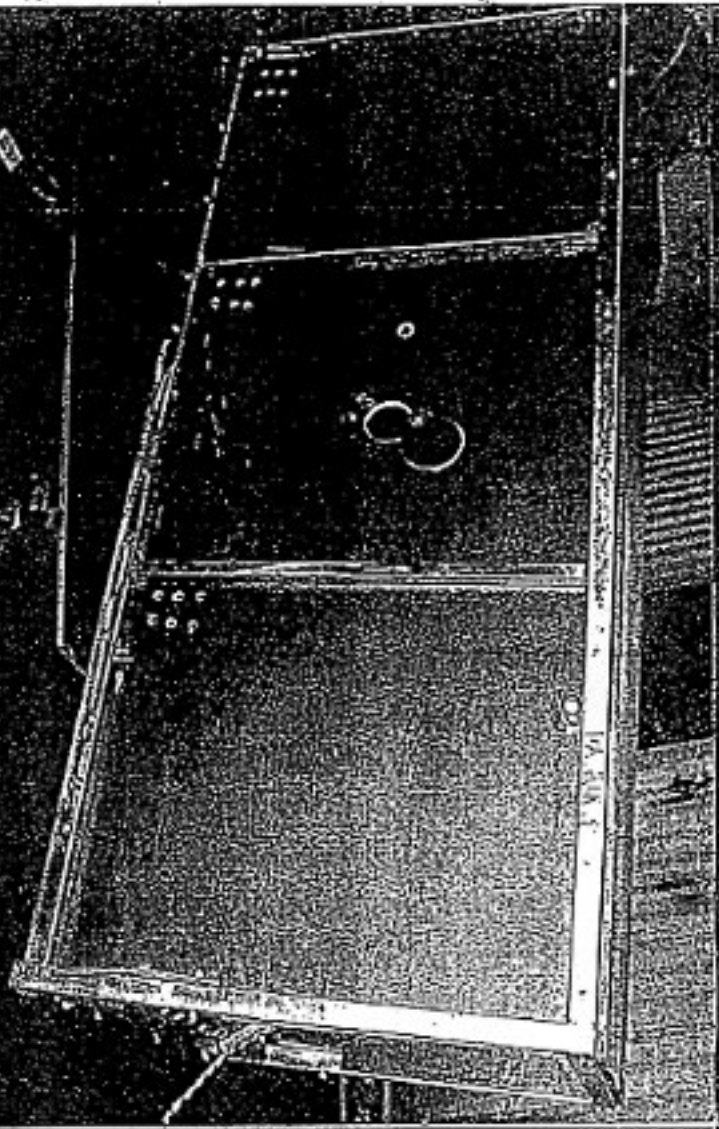
30 Emmaboda

1 meter Höjd

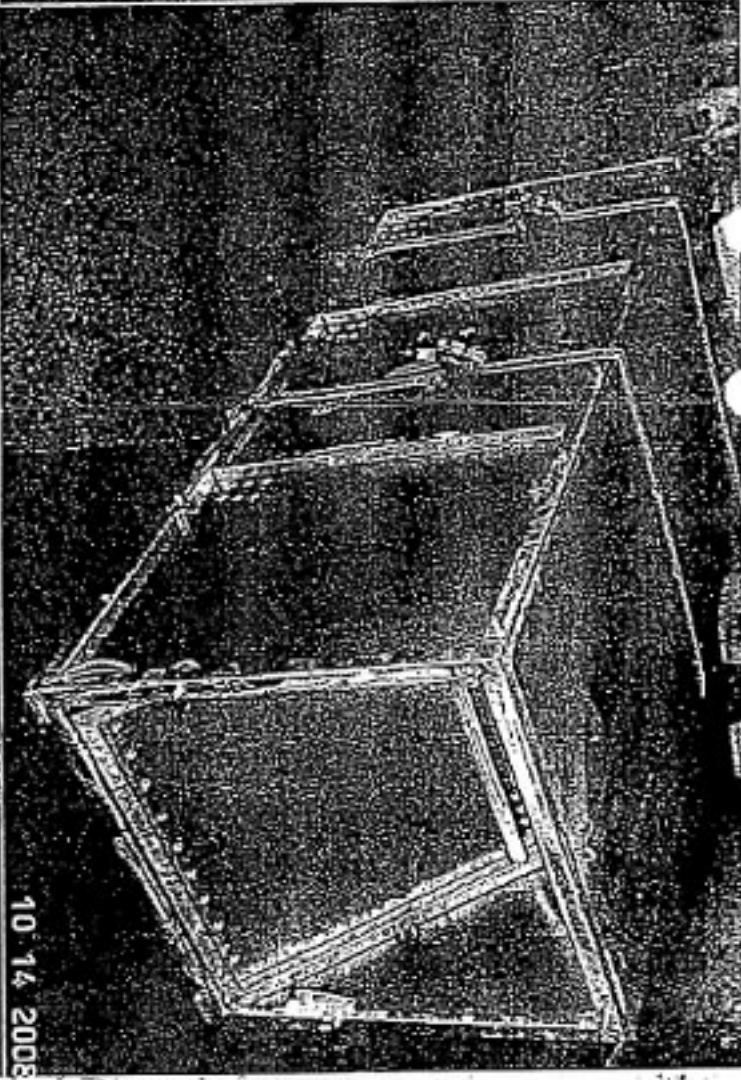
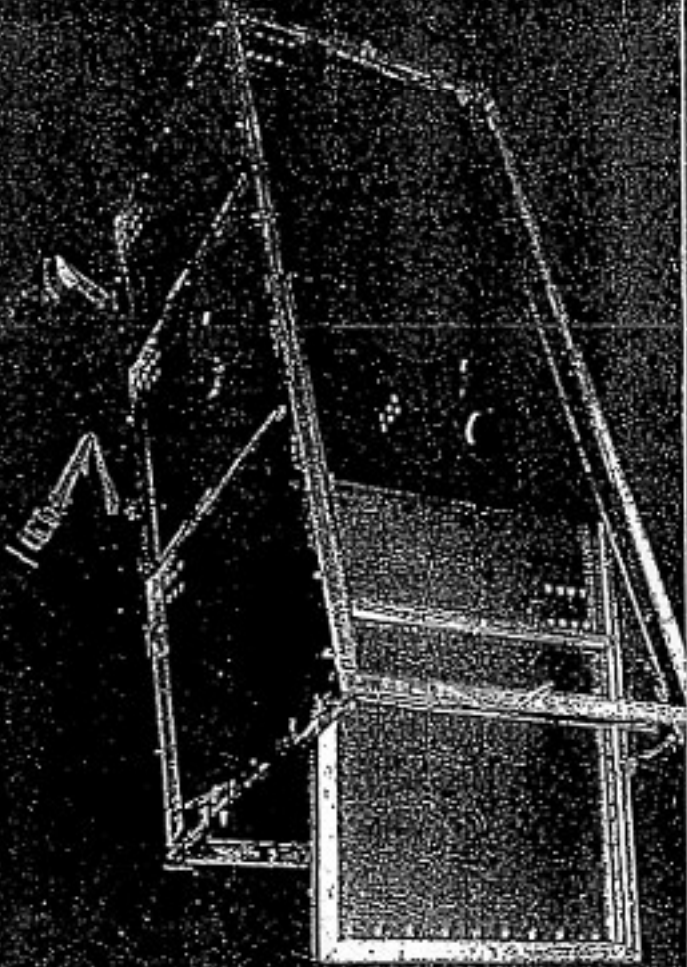
Se Bild Luckan Ligger på Taket

Luckan Fås med när Geison går fram och Rör

10 14 2008

10 14 2008

10

Ansökan om godkännande för tillverkning och försäljning av vildsvinfälla.

TSV

Förklaring till bifogad ritning.

1. Fall-lucka
2. utsläpp-lucka
3. rörlig sidovägg
4. betehållare med utlösningmekanism.

NATURVÅRDSVERKET	
Ink. 2008-04-29	
Saknr. 417A	Löp. nr. 4001-08
Handl. enhet	NV

Fällan är byggd av 20mm fyrkantig profil-rör med spjälor på 10cm, vilket tillåter kultingar att passera fritt. Vid fel-fångst av digivande sugga, kan kultingarna likväl hålla kontakt till dess att utsläpp sker.

Spjälavståndet tillåter noggrann inspektion av djuren om det misstänks vara digivande sugga och en säker avlivning då detta är aktuellt.

Utsläppslucka (2) faller utåt och framåt samt kan öppnas på säkert avstånd för jägaren.

Betehållare(4) är placerad i taket där det behövs viss mankhöjd för att utlösa denna.

Med en tät extra skiva på botten kan fällan även användas för transport.

Fällan kan användas delvis för fångst av vildsvin och delvis för fångst av egna hållna svin (ex linderrödssvin). Med en rörlig extra insatt sidovägg (3) hålls djuret på plats medan säker märkning sker.

Tommy Strannemalm

Elsebråne 565

37491 Asarum

600617-3394

0454-326104

076-8173923

E-mail hokahojden@telia.com

Vänligen Elsebråne den 22 april 2008.

Tommy Strannemalm.

7 av 2

Ansökan om tillstånd med vildsvinsfällan Pa.nr1-1000

Härmed söker jag tillstånd att få använda vildsvinsfällan pa.nr1-1000 genom bifogade papper, foton och filmer som jag har sänt över till Tommy Svensson på naturvårdsverket.
Org nummer 5708081434.

4 Foton

Med vänliga hälsningar

Stefan Berggren

Stefan Berggren

Panthera Sport

Vallvägen 2

747 30 Alunda

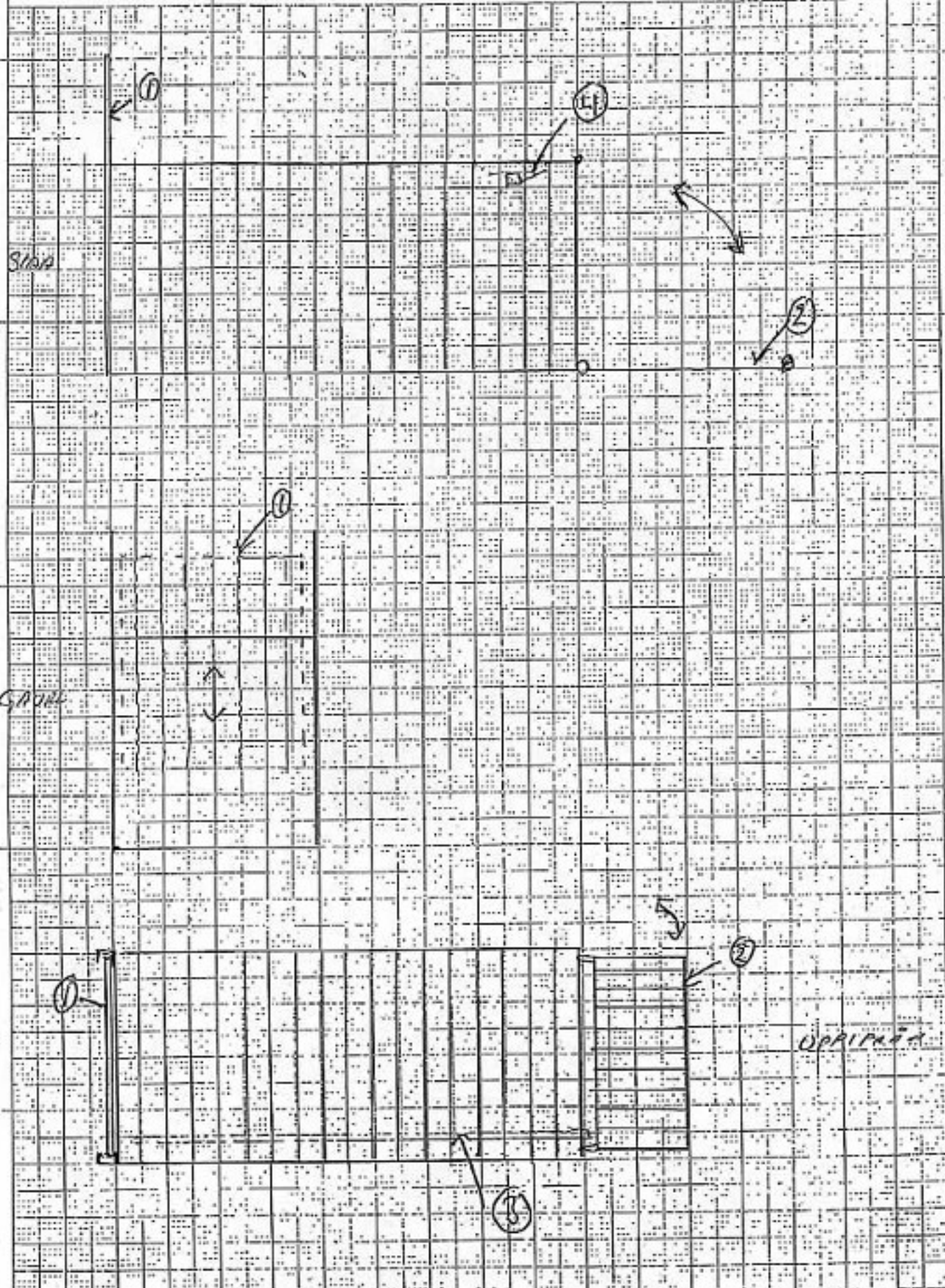
0174-71322 / 0733-727234

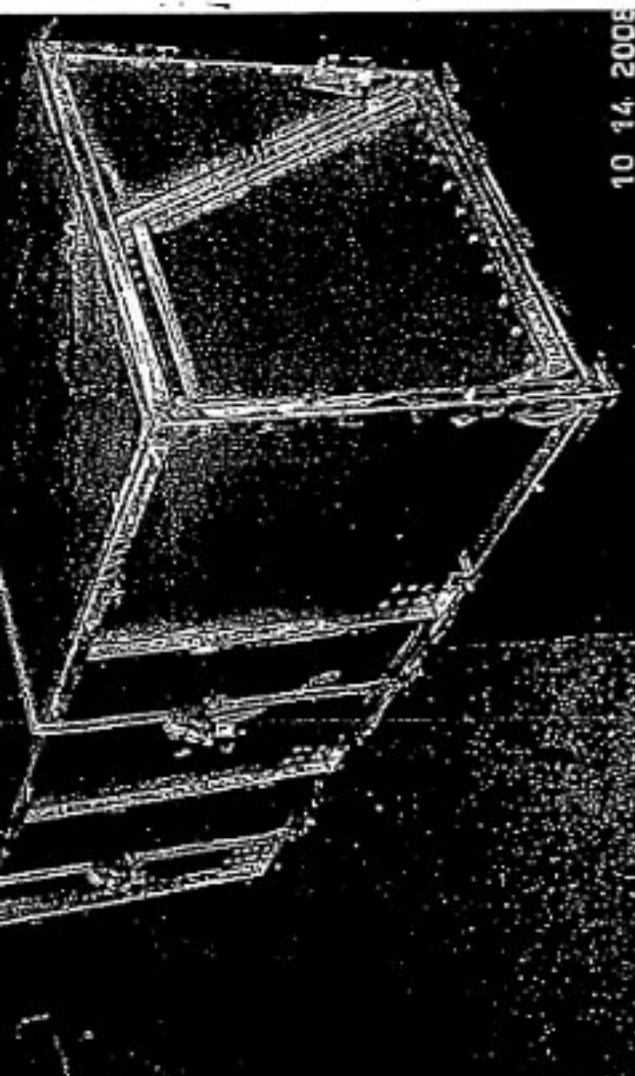
NATURVÅRDSVERKET
Insk. 2010-10-28
412.7341-08
Handl. Verket

Nv

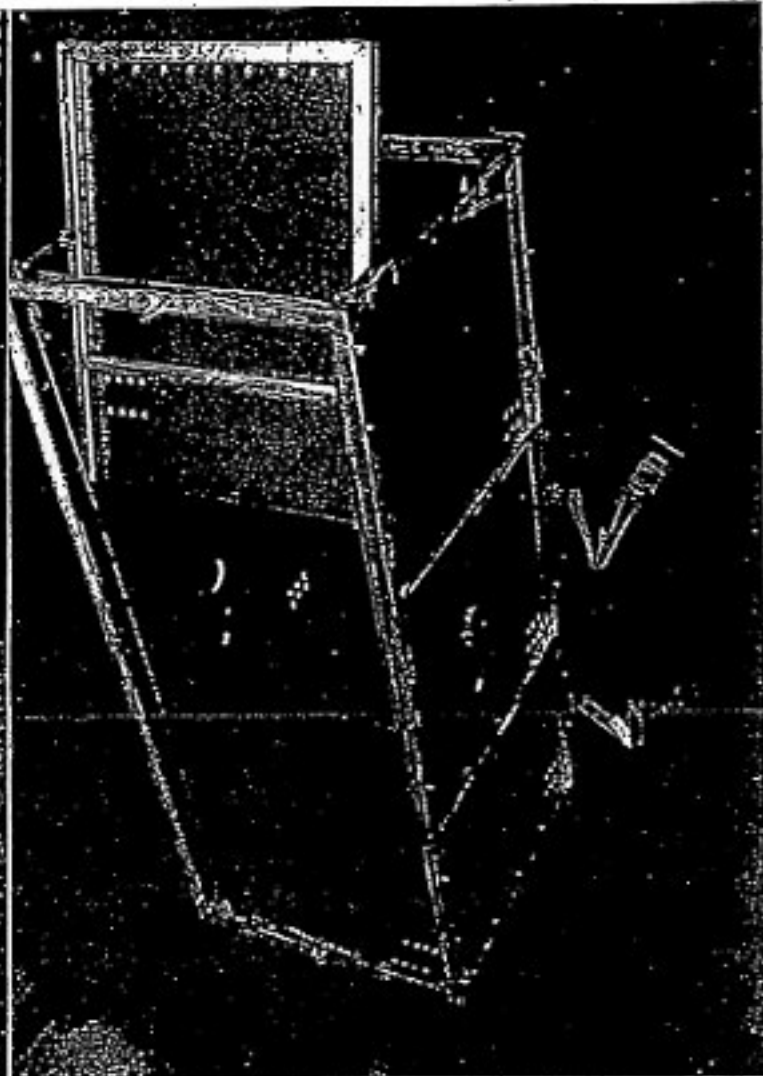
VILD SVINFÄLLA

TOTNY STRÄNDRÄTT

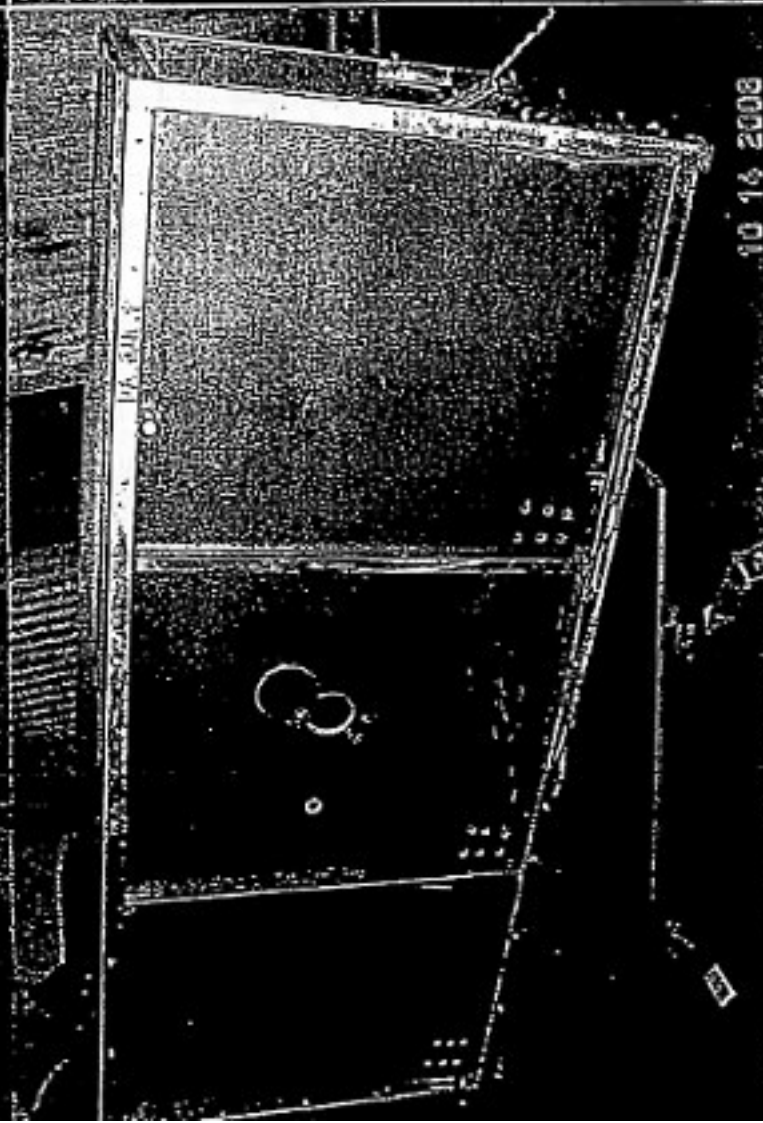
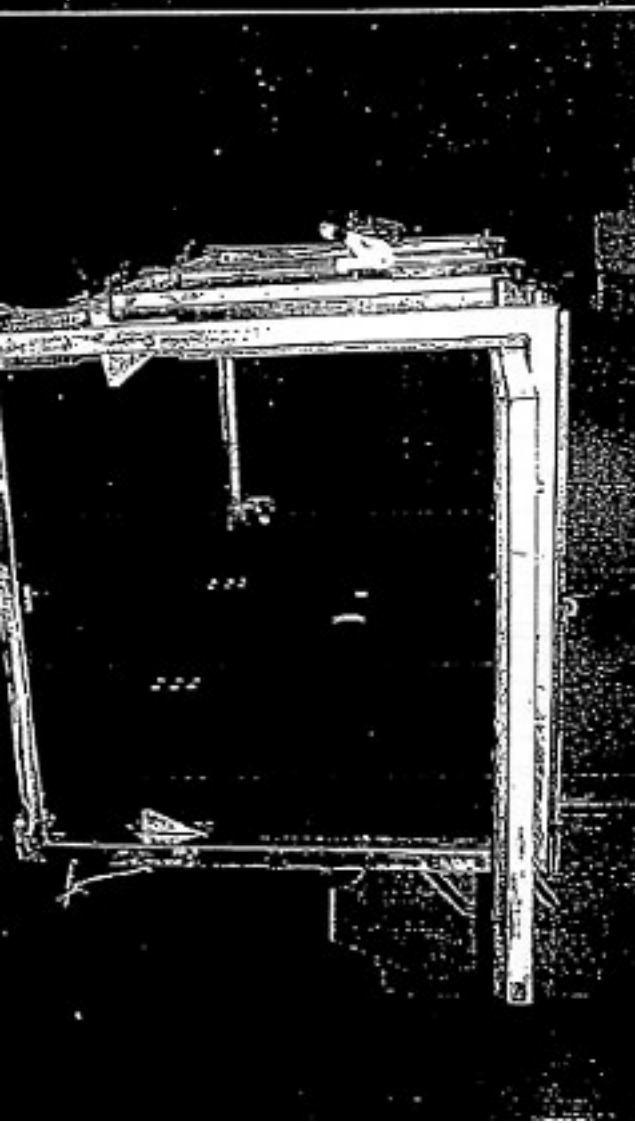

10 14 2008

10 16 2008

Fredriksdal den 18 januari 2009

Ansökan om godkännande av Vildsvinsfälla mm.

Ansökan avser flera modeller av vår nyutvecklade fälla, för tillfället tillverkas fällorna i två modeller 1-2.

Modell nr 3 är en enkelfälla som förses med en lucka som öppnas automatiskt då fällan fångar djuret. Syftet är att fånga djur som sedan frisläpps direkt i ett hägn som fällan står uppställd mot. Fällan planeras att vara klar under våren för att kunna visas på de kommande mässorna.

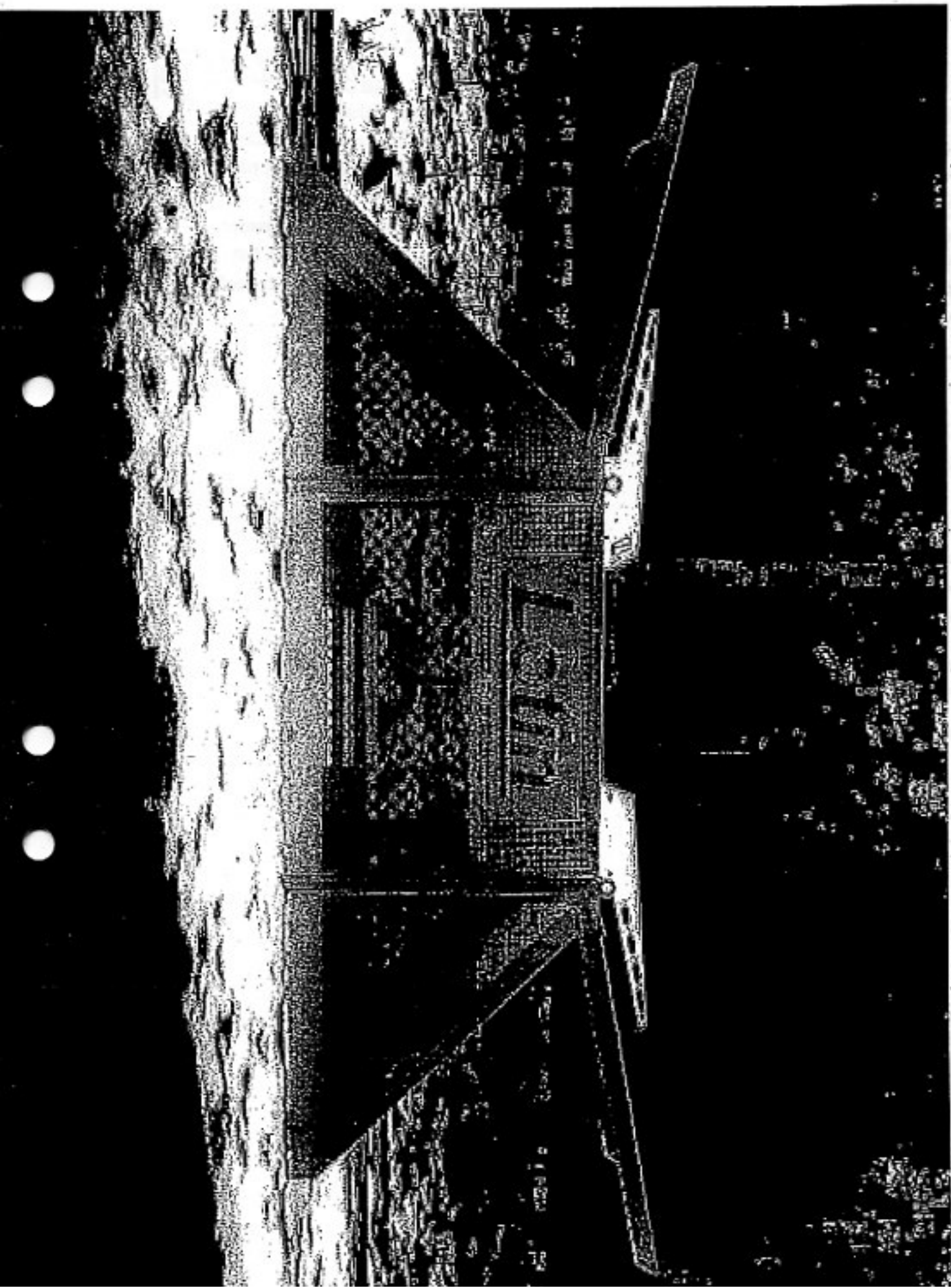
1. Lotin Vildsvin enkel, mått fångstrum LxBxH 200-300x93x101cm
2. Lotin Vildsvin dubbel, mått fångstrum LxBxH 300-400x93x101cm
3. Lotin Vildsvin enkel med frisläppnings lucka, mått fångstrum LxBxH 200-300x93x101cm

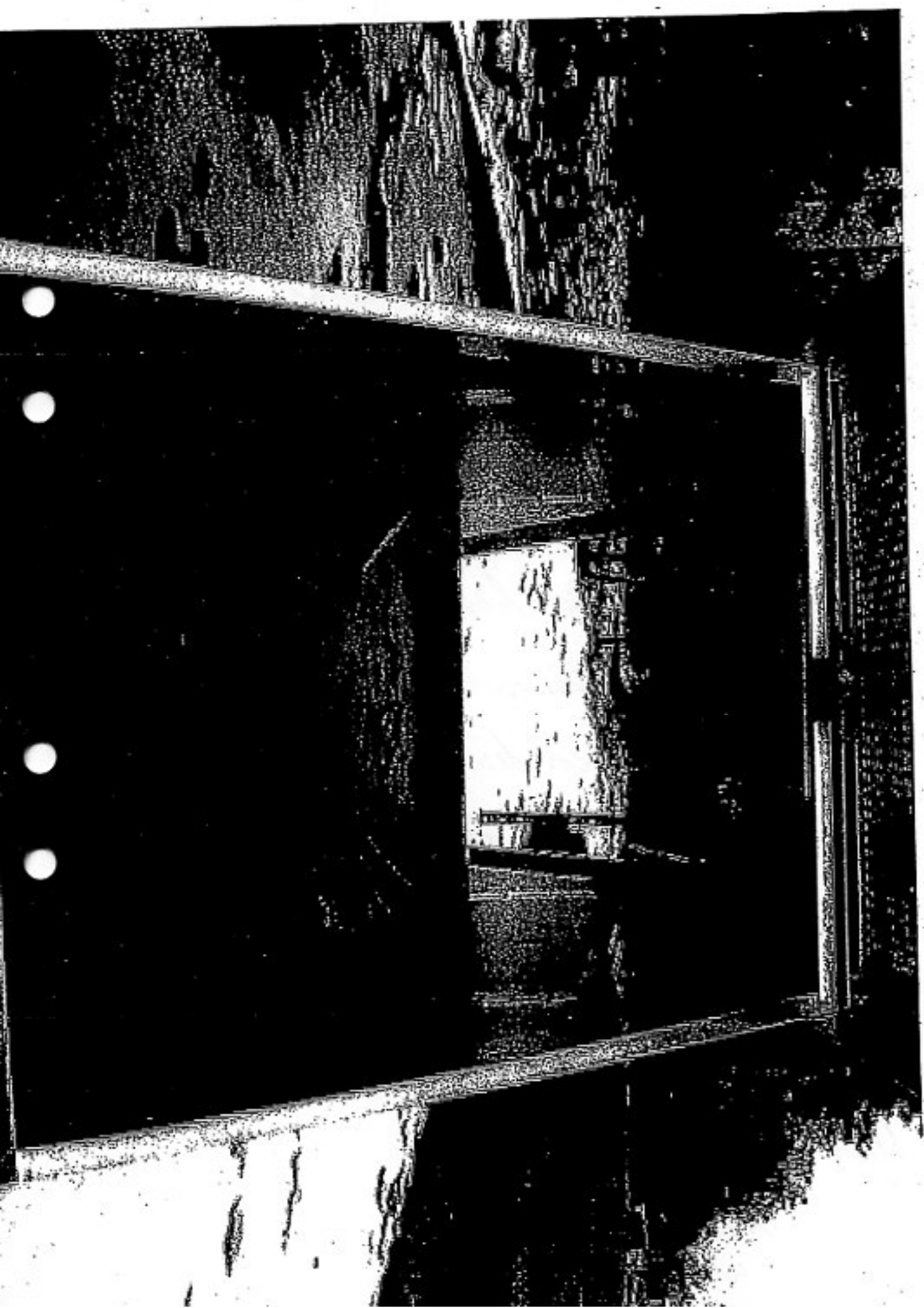
Följande giller kommer användas i fällorna.

Fällorna kan utrustas med fem olika sorters giller, alla giller är kopplade till mekanismen via en 0.6mm fiskelina som är avsedd att gå av när den utsätts för elastning på så sätt undviks otrevliga skador som kan uppstå när man har långa linor inuti en fälla. Kraften för att lösa ut mekanismen är justerbar mellan ca. 30-800 gram fällorna levereras med den lägsta känsligheten.

1. Böklucka denna möjliggör massfångst av vildsvin. Lite mat läggs under luckan sedan läggs resten av maten över luckan. Fällan stänger först när maten är slut och någon gris ska ta de sista resterna under luckan.
2. Hänggiller fästes i burtaket och gillras på traditionellt vis. Avsedd för räv grävling mm.
3. Snubbeltråd denna spänns mellan fällans långsidor på önskad höjd på detta vis kan man selektera fångst av större vildsvin. Snubbeltråden blir också lämplig vid fångst av rådjur och andra större djur.
4. Sittpinne fästes i motsatta långsidan till mekanismen linan till mekanismen kopplas direkt på pinnen. Avsedd för fångst av all sorts fågel från Havsörn till gråsparv.
5. Trampgiller bökluckan kan även användas som trampgiller när linan spänns uppifrån istället för underifrån.

9

BV

NATURVÅRDSVERKET	
Ink. 2008 -12- 1:1	
Sök.nr/ 417	Löp.nr/ 8363-08
Handl. enhet	NV

Ansökan om tillstånd med vildsvinsfälla.1

Härmed söker jag tillstånd att få använda vildsvinsfälla.1 för att fånga vildsvin, järv, räv, grävling, mårhund och lodjur genom bifogade papper, foton och filmer som jag har sänt över till Tommy Svensson på naturvårdsverket. Fällan kommer eventuellt att hyras ut till olika jaktområden och områden där vildsvin ställer till problem.

Jag skulle vilja att den hos er heter vildsvinsfälla pa.nr 1-1000. Eftersom alla fällor kommer att märkas med ett tillverkningsnummer, för att hålla reda och koll på hur dem sköts. Det kommer att finnas ett register på alla tillverkade fällor med uppgifter om vart den finns och vem som har fällan, så att fällorna inte missköts och djuren blir lidande.

Fällan är mönsterskyddad av PRV med id nummer vildsvinsfälla.1.

Orgnummer5708081434

Panthera Sport
Vallvägen 2
747 30 Alunda
0174-71322 / 0733-727234

Med vänliga hälsningar sökande
Stefan Berggren

Stefan Berggren 10/12 2008

Vildsvinsfällan pa.nr 1-1000

Vildsvinsfällan som kan hålla vildsvinstammen i ordning i skog och mark.

Även där det blivit ett stort problem som i lantbruk, villa, trädgårdar, sommarstugeområden, parker i samhällen, golfbanor eller där det behövs. Den är även försedd med säkerhetsåtgärder som gör att fällan blir mycket barnsäker. Säkerhetsordningen fungerar så att det finns ett snöre högst upp i fällan som är markerat med självlysande reflexer som man drar i inifrån så öppnas spärrarna som gör att luckan går att öppnas. Det gör så att om någon kryper in i fällan av misstag blir den inte inlåst.

Fällan är lätt att plocka isär och montera ihop. Fällan består av 2 sidor, 2 gavljar, fallucka samt tak och golv. Se dem bifogade bilderna och filmen.

För att plocka ihop fällan tar du långsidorna och sätter ihop med gaveln och sedan falluckan. Fällan skruvas ihop med 8 bultar och tillhörande muttrar. Sen läggs det lösa golvet och taket på plats och spänns fast med hjälp av två spändband som sätts fast i öglor som sitter på golvet och sedan över fällan (se bild 3). Det gör att fällan blir mycket stadig och stabil. Fällan fungerar så att lockbete läggs under en bräda längst fram i fällan, och när grisen sedan bökar och lyfter på brädan så dras en sprint ut så falluckan slår igen och spärras med spärrarna på bild 4, grisen kan då omöjligt komma ut.

Mitt i fällan finns två hål som gör det möjligt att bestämma kön på grisen. Är det är rätt djur så öppnar du lätt en lucka i taket där djuret kan avlivas. Om det är fel kön eller fel djur så släpper du lätt ut djuret genom att du lyfter upp spärrarna och hakar fast dem. Sedan så lyfter man upp luckan genom att man ställer sig bakom buren och drar i ett rep, luckan öppnas nu och djuret kan springa ut.

Om det skulle vara en sugga som gått in i buren och kultingarna har blivit kvar utanför så finns det en speciell öppning för dem att kunna komma in till suggan. Det är viktigt så dem får värme och föda. Men öppningen kan stängas vid behov.

Det löstagbara golvet används också för att ta ut det avlivade djuret genom att man släpper spändbanden och lyfter fällan uppåt då står golvet kvar på marken och du kan flytta fällan i sidled (se bild 5). Och du kan lätt ta hand om det avlivade djuret och göra rent på golvet vilket gör den till en mycket hygieniskt fälla. Fällan kan tvättas med högtryckstvätt efter användning så fällan blir så gott som luktfri.

Panthera Sport
0174-71322
Stefan Berggren
Stefan Berggren

DIARIENUMMER
417-1636-02

MATERIAL OCH KONSTRUKTIONSKRAV
GODKÄNT FÅNGSTREDSKAP NR L99

KONSTRUKTÖR
Evald Hellgren, Ideverkstad EH, Kåge

FÅNGSTANORDNING
SINKABIRUM, rävy, grävling, lodjur

Fångstrum

Materialspecifikation

Fällan ska vara byggd av spåntat virke av minst 25 mm tjocklek och så att inget ljus kommer in i fällan vid avgillrat läge. Hyvlade sidan av det spåntade virket vänds inåt. Reglarna ska vara minst 50 x 50 mm.

Konstruktionskrav

Fångstluckornas nedre del skall vara tättslutande mot fällans golv.

"Krökning" av spik får inte ske invändigt i fångstrum.

Inga utstickande detaljer får finnas inuti fällan i avgillrat läge. Det är viktigt att fällan är så tät som möjligt så att lodjuret inte kan få tag och bita sig ut. De naturliga ljusspalter som blir runt luckorna tätas med trekantsågade lister av 2x2".

Avståndet mellan trampplatta och vägg får inte överstiga 50 mm. Avståndet mellan trampplattans kant och nedkanten på nedfälld falllucka får inte understiga 1400 mm.

Sammanfogningen av de i fångstrummet ingående delarna (tak, sidor och golv) ska ske med galvaniserad spik eller skruv. Gilleranordningen injusteras så att fångstluckorna gillras 600-700 mm ovan fällans golv.

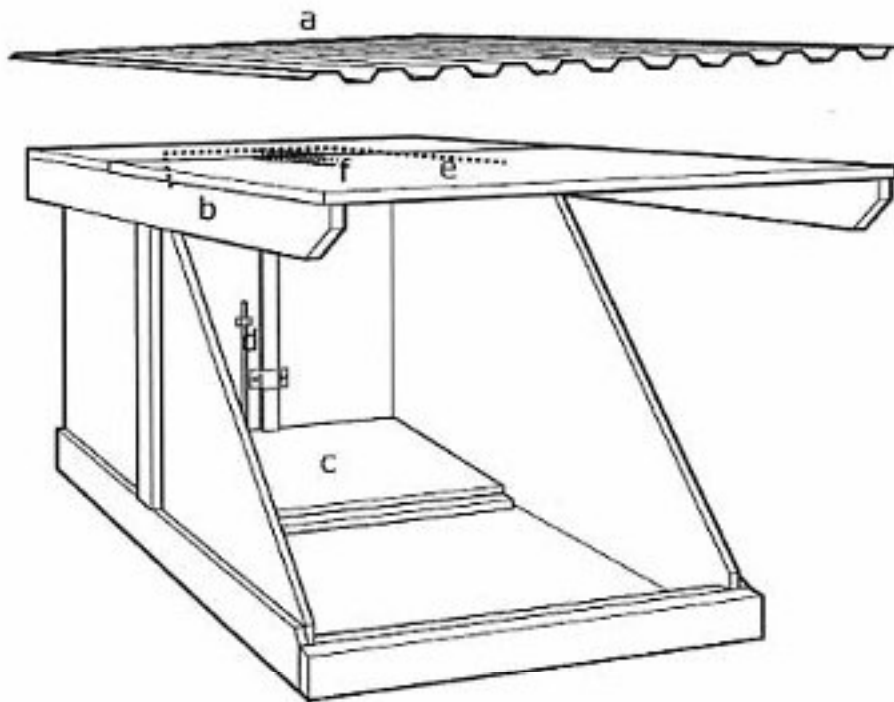
Monteras invändigt stöd (rymningsskydd) för fångstluckan bör detta undvikas på fällans botten. Det rekommenderas att utvändigt låsanordning monteras för fångstluckor.

För maximal funktion bör fällan förses med tak, vilket minimerar risken för att luckorna kärvar pga. snö. Dessutom lägger man på en lös täckning av t.ex.

takpapp som täcker taket och luckornas bakre del. Fällan blir då även mörkare i taket.

Konstruktion: se bifogad perspektivritning

L99
Sinkabirum

- a) Plåttak
- b) Fallucka
- c) Trampplatta
- d) Avgillringsmekanism
- e) Bygel
- f) Fjäder

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

DIARIENUMMER
417-966-00MATERIAL OCH KONSTRUKTIONSKRAV
GODKÄNT FÅNGSTREDSKAP NR L95KONSTRUKTÖR
Johnny Söderholm, LyckseleFÅNGSTANORDNING
TUNNELFÄLLA M/SÖDERHOLM, råv,
grävling, lodjur

Fångstrum

Materialspecifikation

Fällan ska vara byggd av spåntat virke av minst 25 mm tjocklek och så att inget ljus kommer in i fällan vid avgillrat läge. Hyvlade sidan av det spåntade virket vänds inåt. Reglarna ska vara minst 50 x 50 mm.

Konstruktionskrav

Fångstluckornas nedre del skall vara tättslutande mot fällans golv.

"Krökning" av spik får inte ske invändigt i fångstrum.

Inga utstickande detaljer får finnas inuti fällan i avgillrat läge. Det är viktigt att fällan är så tät som möjligt så att lodjuret inte kan få tag och bita sig ut. De naturliga ljusspalter som blir runt luckorna tätas med trekantsågade lister av 2x2".

Avståndet mellan trampplatta och vägg får inte överstiga 50 mm. Avståndet mellan trampplattans kant och nedkanten på nedfälld falllucka får inte understiga 1400 mm.

Sammanfogningen av de i fångstrummet ingående delarna (tak, sidor och golv) ska ske med galvaniserad spik eller skruv. Gilleranordningen injusteras så att fångstluckorna gillras 600-700 mm ovan fällans golv.

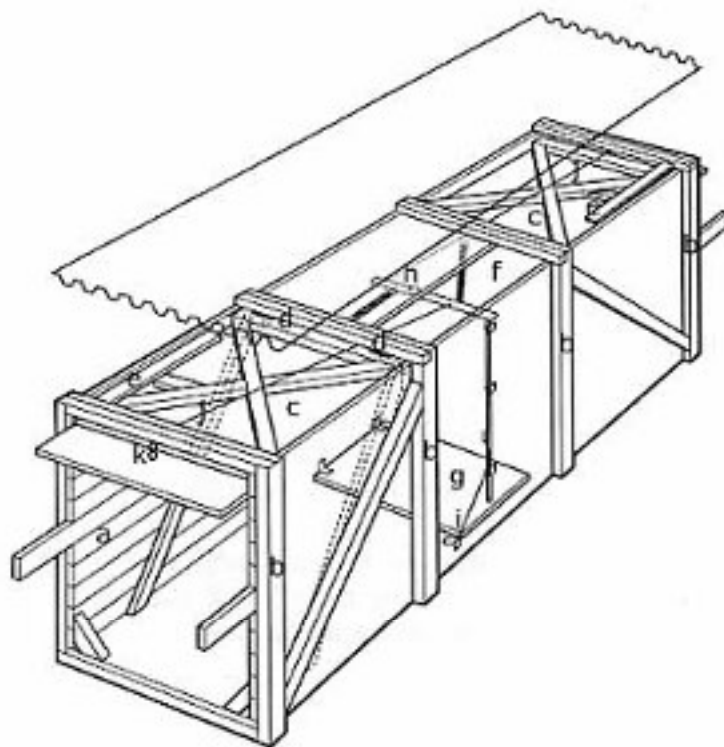
Monteras invändigt stöd (rymningsskydd) för fångstluckan bör detta undvikas på fällans botten. Det rekommenderas att utvändigt låsanordning monteras för fångstluckor.

För maximal funktion bör fällan förses med tak, vilket minimerar risken för att luckorna kärvar pga. snö. Dessutom lägger man på en lös täckning av t.ex.

takpapp som täcker taket och luckornas bakre del. Fällan blir då även mörkare i taket.

Konstruktion: se bifogad perspektivritning

L95
Tunnelfälla
M/Söderholm

a) Råspont	i) Agnvajer
b) Resvirke	j) Vajer
c) Lucka	k) Skjutregel
d) Gångjärn	
e) Lucklås	
f) Inspektionslucka	
g) Trampplatta	
h) Gillermekanik	

DIARIENUMMER
417-5256-7

MATERIAL OCH KONSTRUKTIONSKRAV
GODKÄNT FÅNGSTREDSKAP NR L 94

KONSTRUKTÖR
Kent Sköld, Grimsö
Ritning Lars Jäderberg

FÅNGSTANORDNING
LOFÄLLA M/GRIMSÖ, räva, grävling, lodjur

Fångstrum

Materialspecifikation

Fällan ska vara byggd av spåntat virke av minst 25 mm tjocklek och så att inget ljus kommer in i fällan vid avgillrat läge. Hyvlade sidan av det spåntade virket vänds inåt. Reglarna ska vara minst 50 x 50 mm.

Konstruktionskrav

Fångstluckornas nedre del skall vara tättslutande mot fällans golv.

"Krökning" av spik får inte ske invändigt i fångstrum.

Inga utstickande detaljer får finnas inuti fällan i avgillrat läge. Det är viktigt att fällan är så tät som möjligt så att lodjuret inte kan få tag och bita sig ut. De naturliga ljusspalter som blir runt luckorna tätas med trekantsågade lister av 2x2".

Avståndet mellan trampplatta och vägg får inte överstiga 50 mm.

Sammanfogningen av de i fångstrummet ingående delarna (tak, sidor och golv) ska ske med galvaniserad spik eller skruv. Gilleranordningen injusteras så att fångstluckorna gillras 600-700 mm ovan fällans golv.

Monteras invändigt stöd (rymningsskydd) för fångstluckan bör detta undvikas på fällans botten. Det rekommenderas att utvändigt låsanordning monteras för fångstluckor.

För maximal funktion bör fällan förses med tak, vilket minimerar risken för att luckorna kårvar pga. snö. Dessutom lägger man på en lös täckning av t.ex. takpapp som täcker taket och luckornas bakre del. Fällan blir då även mörkare i taket.

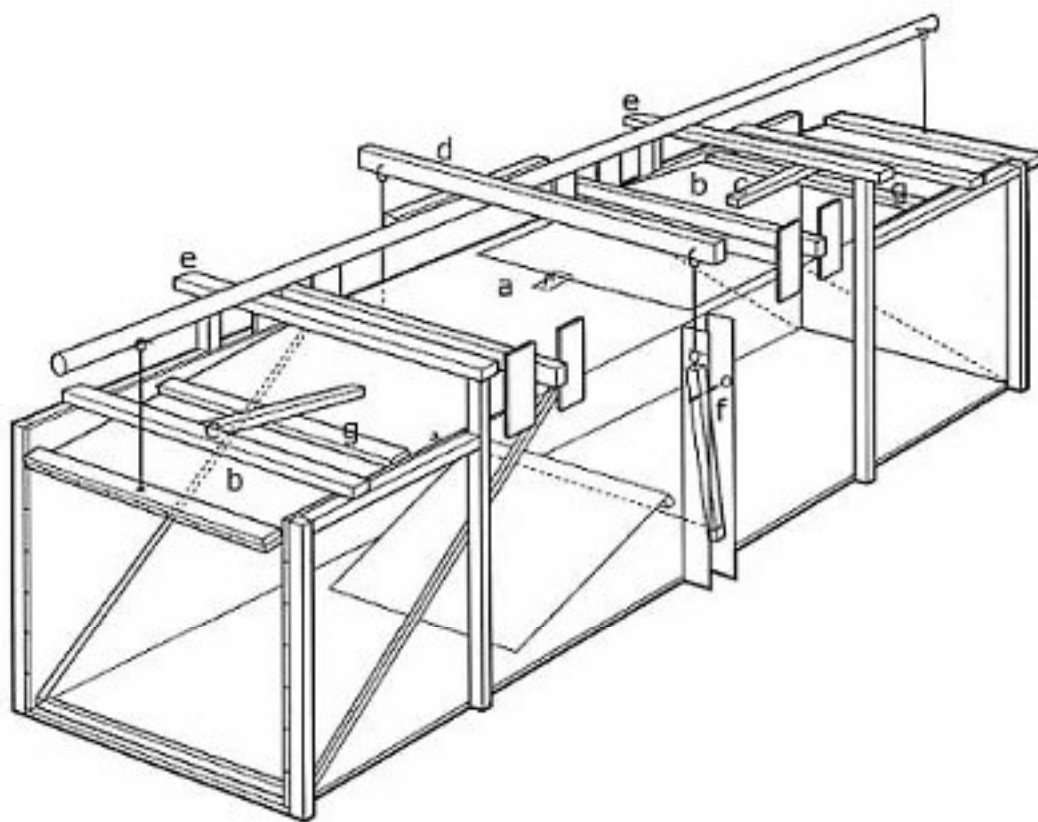
Gillernordning

Materielspecifikation

Gillret är av samma typ som Värmländska tunnelfällan, L 57, förutom trampplattan och gillertråden. Tråden är av "kostängseltyp" cirka 1,5 mm förzinkad järntråd.

Konstruktion: se bifogad perspektivritning

L94
Lofälla
M/Grimsö

- a) Tak
- b) Lucka
- c) Luckspärr
- d) Överliggare giller
- e) Överliggare
- f) Giller
- g) Spärrstopp

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

DIARIENUMMER
417-5256-99

MATERIAL OCH KONSTRUKTIONSKRAV
GODKÄNT FÅNGSTREDSKAP NR L 93

KONSTRUKTÖR
Kent Lundström, Nordmaling

FÅNGSTANORDNING
ÅBRÄNSFÄLLAN, räva, grävling, lodjur

Fångstrum

Materialspekifikation

Fällan ska var byggd av spåntat virke av minst 25 mm tjocklek och så att inget ljus kommer in i fällan vid avgillrat läge. Hyvlade sidan av det spåntade virket vänds inåt. Reglarna ska vara minst 50 x 50 mm.

Konstruktionskrav

Fångstluckornas nedre del skall vara tättslutande mot fällans golv.

"Krökning" av spik får inte ske invändigt i fångstrum.

Inga utstickande detaljer får finnas inuti fällan i avgillrat läge. Det är viktigt att fällan är så tät som möjligt så att lodjuret inte kan få tag och bita sig ut. De naturliga ljusspalter som blir runt luckorna tätas med trekantsågade lister av 2x2".

Avståndet mellan giller och nedkanten på nedfälld falllucka får inte understiga 1400 mm.

Sammanfogningen av de i fångstrummet ingående delarna (tak, sidor och golv) ska ske med galvaniserad spik eller skruv. Gilleranordningen injusteras så att fångstluckorna gillras 600-700 mm ovan fällans golv.

Monteras invändigt stöd (rymningskydd) för fångstluckan bör detta undvikas på fällans botten. Det rekommenderas att utvändigt låsanordning monteras för fångstluckor.

För maximal funktion bör fällan förses med tak, vilket minimerar risken för att luckorna kärvar pga. snö. Dessutom lägger man på en lös täckning av t.ex.

takpapp som täcker taket och luckornas bakre del. Fällan blir då även mörkare i taket.

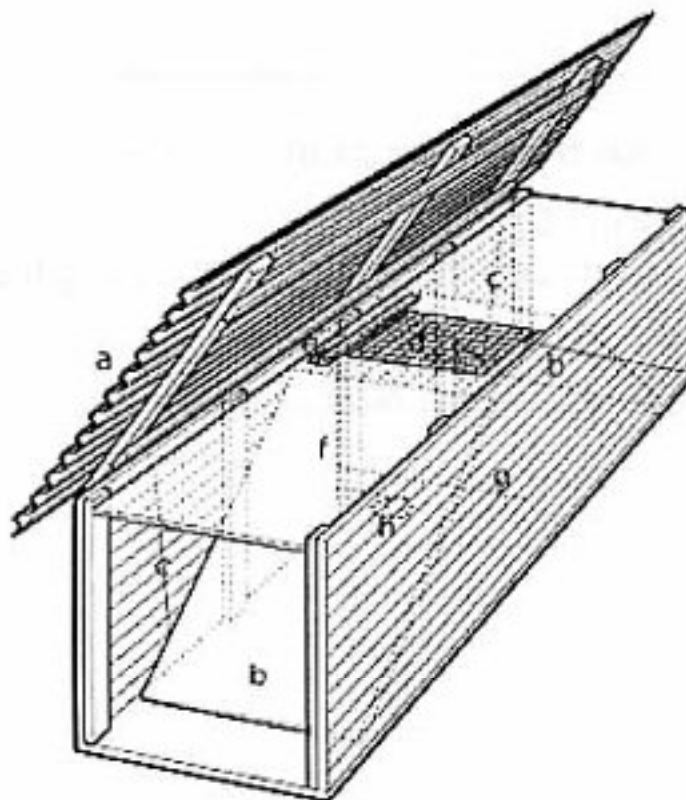
Gillernanordning

Materielspecifikation

Gillret är av samma typ som Värmländska Tunnelfällan, L 57, förutom trampplattan och gillertråden. Tråden är av "kostängseltyp" cirka 1,5 mm förzinkad järntråd.

Konstruktion: se bifogad perspektivritning

L93
Åbrånsfällan

- a) Plåttak
- b) Fallucka
- c) Vajer
- d) Avlivningslucka
- e) Gilleranordning
- f) Gillertrådar
- g) Snubbeltråd
- h) Bete

INTERNATIONAL
STANDARD

ISO
10990-5

First edition
1999-11-01

Animal (mammal) traps —
Part 5:
Methods for testing restraining traps

Pièges pour animaux (mammifères) —
Partie 5: Méthodes d'essai pour pièges de capture

Contents

1 Scope	1
2 Terms and definitions	1
3 Sampling	3
4 Field testing for effects of restraint on animals.....	3
5 Selectivity test.....	6
6 Capture efficiency test	7
7 Section and testing for user safety of traps.....	7
8 Reporting	8
Annex A (informative) Suggested areas of research for evaluating welfare of animals held in restraining traps	9
Annex B (normative) Pathology protocol	10
Annex C (informative) Trauma	15
Bibliography	18

Foreword

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee. International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization.

International Standards are drafted in accordance with the rules given in the ISO/IEC Directives, Part 3.

Draft International Standards adopted by the technical committees are circulated to the member bodies for voting. Publication as an International Standard requires approval by at least 75 % of the member bodies casting a vote.

International Standard ISO 10990-5 was prepared by Technical Committee ISO/TC 191, *Animal (mammal) traps*.

ISO 10990 consists of the following parts, under the general title *Animal (mammal) traps*:

- *Part 1: Mechanically powered, trigger activated killing traps*
- *Part 2: Restraining traps*
- *Part 3: Submersion killing traps*
- *Part 4: Methods for testing killing-trap systems used on land or underwater*
- *Part 5: Methods for testing restraining traps*

Annex B forms a normative part of this part of ISO 10990. Annexes A and C are for information only.

Introduction

The purpose of this part of ISO 10990 is to provide test methods for performance evaluation of traps in the areas of animal welfare, capture efficiency, selectivity and user safety. Jurisdictional regulations and guidelines related to conducting tests with animals should be followed.

Animal (mammal) traps —

Part 5: Methods for testing restraining traps

1 Scope

1.1 This part of ISO 10990 specifies methods for use in performance testing of traps used on land to restrain mammals. The performance testing includes methods for evaluation of trauma, selectivity, capture efficiency and user safety.

1.2 It is recognized that injury is only one component of animal welfare. However, there are insufficient data collected in a scientific manner on the additional components to allow for the complete assessment of animal welfare. Several areas of investigation are presented for evaluation in annex A. Selection of the data collection methodology is left to the investigator. However, it is assumed that such collection methods will follow accepted practices.

It should also be understood that data collected in any, or all, of the suggested areas will probably not provide an absolute measure of welfare. Rather, the compilation of such data over time should provide a mechanism for comparing the relative animal welfare impacts of different restraint methods.

2 Terms and definitions

For the purposes of this part of ISO 10990, the following terms and definitions apply:

2.1

capture efficiency

capability of the trap, as part of a trapping system, to capture target animals within a specified time period

NOTE This is expressed as a percentage of the total number of traps set.

2.2

capture rate of target animals

capability of a trap, as part of a trapping system, to capture target animals

NOTE This is expressed as a percentage of the total number of potential captures of target animals.

2.3

capture rate of non-target animals

capability of a trap, as part of a killing-trap system, to capture non-target animals

NOTE This is expressed as a percentage of the total number of potential captures of non-target animals.

2.4 control trap

most commonly used restraining trap for the target animal which is used in accordance with the restraining trap system established through most commonly used practice

NOTE This will be determined by the authority using this part of ISO 10990, such as a nationally recognized certification body.

2.5 instructions

instructions available to the user at the point of sale of the trap(s)

2.6 restraining trap

device used to capture and restrain a mammal

2.7 restraining-trap performance

capability of a restraining trap, as part of the restraining-trap system, to meet the requirements related to trauma, selectivity, capture efficiency and user safety as specified by the authority implementing the standard

2.8 restraining-trap system

system set with the intent to capture and restrain a mammal comprising a combination of

- equipment (the trap and the trigger configuration);
- set (including site modifications, lures, baits, location and other relevant requirements specified in the instructions)

2.9 manufacturer

producer including inventor or a national distributor

2.10 non-target animal

animal of any species other than the one for which the trap is set

2.11 potential captures

number of animals caught plus the number of animals having identifiably escaped

2.12 selectivity

number of captured target animals divided by the total number of captured animals

2.13 target animal

an individual of the species for which the restraining trap system has been set with the intent to capture

2.14 trap layout

pattern in which the test traps and control traps are positioned for field testing

3 Sampling

3.1 Sampling of traps

Select the number of traps specified in each test procedure, from the total number of traps submitted, using random sampling procedures.

3.2 Number of replicates in tests

The number of replicates in the tests shall be sufficient to determine if the differences are statistically significant at the level to be determined by the authority implementing this part of ISO 10990. However, in deciding on the number of replicates required, it should be noted that the greater the sample size, the more reliable are the test results. This decision needs to be considered against welfare aspects related to reducing the number of animals used in the testing.

4 Field testing for effects of restraint on animals

4.1 Principle

The effects of the restraint on the animals by the trap is evaluated in the field. Pathological evaluation of captured animals is part of the test. This test is also used to collect data on capture efficiency, selectivity and user safety (see 1.2, clauses 5, 6 and 7 as well as annex B).

4.2 Test personnel

The test personnel shall be experienced and capable of trapping the target animals. They shall also be familiar with the equipment and the testing procedures.

The pathological evaluation of animals trapped during testing shall be determined by a veterinary pathologist (preferably experienced in the examination of wildlife species).

4.3 Apparatus

4.3.1 Camera, to take photographs of the sets and entrapped animals.

4.4 Traps

The experimental restraining traps shall be assigned with identification numbers. The number of test traps shall be sufficient to determine if the differences are statistically significant at the level to be determined by the authority implementing this part of ISO 10990 (see 3.2). Prior to testing, the restraining traps shall be prepared in a manner recommended by the manufacturer. The preparation may include boiling, waxing, dyeing or painting. An equal number of control traps shall be used, if comparison of the trap performance is desired (see clauses 5 and 6).

4.5 Test procedure in the field

Establish the trap layout, record the longitude, latitude, total area of the site, type(s) of habitat and the animal species (target and non-target) known to be present. Set the traps within the trap layout in accordance with the manufacturer's instructions. Take pictures of each trap and its set and of the general environment. Make the trap identification number a part of the photographic record. (If control traps are used, place the experimental and control traps in the same substrate and/or vegetation type in pairs, with appropriate separation for the target animals, or alternatively within the trap layout using random assignment and the bait or lure recommended by the manufacturer.)

Check the traps daily (once within each 24 h period; at the same time of the day if at all possible) during the test period.

Euthanize all captured target animals immediately using a method of euthanasia that will not obscure any traumas caused by the trap (see note below). Take photographs of each entrapped animal with a label that shows the file number of the animal. Remove the animals from the traps.

Examine externally the captured non-target animals to evaluate whether they are likely to survive upon release without any treatment. Euthanize any captured non-target animals that are too severely injured for release, using a method of euthanasia that will not obscure any traumas caused by the trap (see annex C), and record the method of euthanasia. Provide adequate veterinary care for other injured non-target animals.

NOTE When necessary, for example for conservation reasons, remove the target animals alive from the trap and replace the pathological evaluation by clinical examination of live, captured target animals.

Record the following information regarding each visit to the traps:

- the date and time;
- the weather conditions;
- the ground conditions (e.g. frozen, snow-covered, etc.);
- the trap type;
- the site location of the trap;
- the trap-site substrate and/or vegetation type;
- the status of the trap (i.e. fired, not fired);
- the species captured (if any);
- the number of identifiable escapes;
- the file number for each animal;
- the location of the restraining trap on each animal (if applicable);
- the position of each animal in the trap;
- the condition of each animal (dead, alive, unconscious);
- the observations related to the operation and user safety of the restraining trap.

Make sure that the number of target animals captured by the test traps is sufficient for the differences to be statistically significant at the level to be determined by the authority implementing the standard and include all captured target animals in the test and the report. If necessary, extend the test over time until the required number of target animals have been captured.

Label all the carcasses of target and euthanized or dead non-target animals captured in the test traps (whole carcasses) with the following information:

- the date of capture;
- the file number of each animal;
- the method of killing/euthanasia.

Place the labelled carcasses in plastic bags and freeze them promptly. Make sure that the carcasses are not damaged during handling and transport. Keep the carcasses frozen until pathological and/or radiological examination is performed (see 4.6).

4.6 Pathological evaluation of trapped animals

4.6.1 Principle

The trap-related injuries on a sufficient number of animals trapped during testing (see 3.2) are determined by a veterinary pathologist using accepted post-mortem veterinary examination practices.

4.6.2 Procedure

Subject a sufficient number of the carcasses of trapped animals (see 3.2) to pathological, radiological and, when necessary, histological examination by a qualified veterinary pathologist using accepted post-mortem veterinary examination practices as specified below. The pathologist shall determine and record the trap-related injuries (see 4.6.2.4).

4.6.2.1 Post-mortem examination

Perform the post-mortem examination as specified below and complete the pathology protocol (annex B) for each animal either by reporting the observations made or by NK (not known), NA (not applicable), NI (not inspected) or NS (not submitted).

When performing a post-mortem examination, describe the nature and extent of all tissue damage related to the area of the body examined. Start at the head and proceed anterior-posterior describing all lesions. For the internal examination, dissect all organs noting haemorrhage and damage to soft tissue, bone, organs, etc.

Record the following information regarding each animal:

- the scientific name;
- the sex as M (male) or F (female);
- the age as young/yearling, sub-adult or adult (or more precisely, if known);
- the mass in kilograms;
- the state of nutrition as emaciated, poor, normal or fat;
- a description of lesions/injuries.

4.6.2.2 Radiological examination

Perform the radiological examination when traps based on striking/clamping forces are used. (For other types of traps this is optional.) X-ray the target area of the striking/clamping force and all other organs where fractures/lesions might occur.

4.6.2.3 Histological examination

When necessary, collect specimens for histological examination from the following organs: heart, lung, liver, kidney, brain, adrenal, muscle (preferably longissimus dorsi) and from the area where the trap strikes/restrains. Fix the specimens in 10 % neutral buffered formalin. Collect and examine other organs, if histology is relevant to the evaluation of the type, severity and age of the lesions/injuries.

4.6.2.4 Trap-related injuries

Complete the last part of the pathology protocol (annex B) and describe all the injuries that can be related to the trap/trapping system. For comparison of the performance of restraining traps the injury scales specified in annex C may be used.

4.7 Test report

Report the following information for both test and control traps (see also clause 8):

- a) the date and time;
- b) the longitude and latitude of the site;
- c) the total area of the trap layout;
- d) the type(s) of habitat;
- e) the weather conditions;
- f) the ground conditions;
- g) the species (target and non-target) known to be present;
- h) the number of traps tested;
- i) the total number of trap-nights (number of traps \times number of nights set);
- j) the number of traps fired and not fired;
- k) the species captured (if any, common and scientific name);
- l) the total number of identifiable escapes;
- m) the total number of captured target animals;
- n) the total number of captured non-target animals;
- o) the capture rates of target and non-target animals;
- p) the file number for each animal;
- q) the location of the restraining trap on the animal (if applicable);
- r) the position of each animal in the trap;
- s) the condition of each animal (dead, alive, unconscious, injured);
- t) any observations related to the operation and user safety of the restraining trap;
- u) (if control traps are used, record the above information related to them);
- v) the pathology protocol prepared by the veterinary pathologist for each evaluated animal (i.e. the information detailed in annex B).

5 Selectivity test

5.1 Principle

The capability of the restraining trap system to capture target animals rather than non-target animals is evaluated in the field by recording the number of the target and non-target animals captured by the trap and by a control trap.

5.2 Procedure

Perform the test at the same time as the field test for the effects of restraint (clause 4). Use control traps and set them as specified in 4.5.

5.3 Test report

Report the following information for test and control traps (see also clause 8):

- a) the number of captured target animals;
- b) the number of captured non-target animals;
- c) the selectivity (see 2.12).

6 Capture efficiency test

6.1 Principle

The capability of the restraining trap system to capture target animals is evaluated in the field by recording the number of target animals caught by the trap and by a control trap.

6.2 Procedure

Perform the test at the same time as the field test for the effects of restraint (clause 4). Use control traps and set them as specified in 4.5.

6.3 Test report

Report the following information for test and control traps (see also clause 8):

- a) the number of captured target animals;
- b) the number of traps set;
- c) the capture efficiency (see 2.1).

7 Inspection and testing for user safety of traps

7.1 Principle

The ability of the trap design, and/or recommended safety devices, to provide safety to the users while handling and setting the trap is inspected and tested. Further information on user safety is recorded during the field tests (clause 4).

7.2 Test personnel

The test personnel shall be experienced in setting the traps for the target animals under normal trapping conditions and shall use reasonable precautions to ensure safety.

7.3 Inspection and testing procedure (when relevant)

Inspect five traps of the same design to:

- a) assess whether the user could reasonably extricate him/herself from the trap unaided;
- b) assess whether, with safety devices in place, a human limb is restricted from access to striking and clamping components of the trap;

- c) inspect whether the striking and clamping forces are set before or after the trap is in the final set position;
- d) apply any integral or accessory safety devices provided with the trap or specified by the manufacturer and fire the trap;
- e) note whether the safety devices can be easily set and unset with one hand;
- f) note also whether the striking components remain in cocked position regardless of the trap position; alternatively, if the striking components move out of the cocked position, note whether they exert any clamping force;
- g) assess the potential for and likely extent of human injury resulting from accidental discharge of the trap.

7. Test report

Report the following information (see also clause 8):

- a) whether the user could reasonably extricate him/herself from the trap unaided;
- b) whether, with safety devices in place, the trap restricts a human limb from access to striking and clamping components;
- c) whether the striking and clamping forces are set before or after the trap is in the final set position;
- d) whether the safety devices (if any) can be easily set and unset with one hand;
- e) whether the striking components remained in the cocked position regardless of the trap position; alternatively, if the striking components moved out of the cocked position, note whether they exerted any clamping force;
- f) whether there is the potential for and the likely extent of a human injury resulting from accidental discharge of the trap;
- g) any additional information on safety noted during the field tests (clause 4) (when performed).

8. Reporting

All test reports in accordance with this part of ISO 10990 shall include the information given under each test method. In addition the report shall be accompanied by the information requested in Table 1 regarding the tests performed and, if applicable, reasons why some tests were not performed.

Table 1 — Declaration of performed tests

No.	Test method	Performed	Not performed	Reasons/ comments
4	Field testing for effects of restraint on animals			
5	Selectivity test			
6	Capture efficiency test			
7	User safety			

Annex B (normative)

Pathology protocol

(A separate report form must be completed for each animal examined.)

Name of examining veterinarian: _____
Institution: _____
Address: _____
_____ Country: _____

Species of animal:	ID-number in lab:
Animal species:	Scientific name:
Sex:	Age:
Mass (kg):	State of nutrition:
Material submitted: whole body / part of body	
(specify)	
Type of trap:	
(specify)	
Manufacturer:	
Description of trap enclosed Y / N	Trap enclosed with animal Y / N
Date of catch:	Date of examination:
Restraining trap/ killing trap	Animal dead / euthanized
Animal from: experimental test / field test	
Method of euthanasia:	Radiographic examination Y / N
Carcass frozen / not frozen:	
Other information:	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Bibliography

- [1] BRANNON R.D. Serum Chemistry and Northern Alaska Grizzly Bears. *J. Wildl. Manage.*, **49** (4), 1985, pp. 893-900.
- [2] BRELURUT A. Effects of capture and transportation on some blood parameters in red deer (*Cervus elaphus*) fawns. *Gibier Faune Sauvage*, **8** (September), 1991, pp. 271-282.
- [3] BROOM D.M. and JOHNSON K.G. *Stress and animal welfare*. Chapman & Hall, London; New York, 1st ed., 1993, p. 211.
- [4] BUDDLE B.M. *et al.* Influence of stress of capture on haematological values and cellular immune responses in the Australian brushtail possum (*Trichosurus vulpecula*). *N.Z. Vet. J.*, **40** (4), 1992, pp. 155-159.
- [5] CHAPPLE R.S. *et al.* Haematology and serum biochemistry of captive unsedated chital deer (*Axis axis*) in Australia. *J. Wildl. Dis.*, **27** (3), 1991, pp. 396-406.
- [6] CLARK R.K. and JESSUP D.A. Field evaluation and treatment of medical problems resulting from wildlife capture. Alaska. University, Agricultural and Forestry Experiment Station, Fairbanks. *Miscellaneous Publications*, **6**, 1991, pp. 381-386. The issue has separate title: Wildlife production: conservation and sustainable development. (RENECKER L.A. HUDSON R.J., eds.). 1991.
- [7] CROCKETT C.M. *et al.* Urinary cortisol responses of longtailed macaques to five cage sizes, tethering, sedation, and room change. *Am. J. Primatol.*, **30** (1), 1993, pp. 55-74.
- [8] DE MENEGHI D. *et al.* Blood serum analysis in chemically captured alpine ibex (*Capra ibex*). *Trans. Congr. Int. Union Game Biol.*, **18** (2), 1992, pp. 39-43.
- [9] EISERMANN K. Long-term heart rate responses to social stress in wild European rabbits: predominant effect of rank position. *Physiol. Behav.*, **52** (1), 1992, pp. 33-36.
- [10] GANHAO M.F. *et al.* Physiological responses of blesbok, eland and red hartebeest to different capture methods. *S. Afr. J. Wildl. Res.*, **18** (4), 1988, pp. 134-136.
- [11] GERICKE M.D., HOFMEYR J.M. and LOUW G.N. The effect of capture stress and haloperidol therapy on the physiology and blood chemistry of springbok (*Antidorcas marsupialis*). *Madoqua*, **11** (1), 1978, pp. 5-18.
- [12] GUTHRIE D.R., OSBORNE J.C. and MOSBY H.S. Physiological changes associated with shock in confined gray squirrels. *Journal of Wildlife Management*, **31** (1), 1967, pp. 102-108.
- [13] HAJDUK P., COPLAND M.D. and SCHULTZ DA. Effects of capture on haematological values and plasma cortisol levels of free-range koalas (*Phascolarctos cinereus*). *J. Wildl. Dis.*, **28** (3), 1992, pp. 502-506.
- [14] HANSEN S.W. and DAMGAARD B.M. Behavioural and adrenocortical coping strategies and the effect on eosinophil leucocyte level and heterophil/lymphocyte-ratio in beech marten (*Martes foina*). *Appl. Anim. Behav. Sci.*, **35** (4), 1993, pp. 369-388.
- [15] HANSON J.C. *Some physiological characteristics of wild, cage-stressed, and shock-comatose gray squirrels*. Unpublished M.S. thesis, Virginia Polytechnic Institute, Blacksburg, Virginia, 1966.
- [16] HAMILTON G.D. and WEEKS H.P. JR. Cortisol and aldosterone comparisons of cottontail rabbits (*Sylvilagus floridanus*) collected by shooting trapping and falconry. *J. Wildl. Dis.*, **21** (1), 1985, pp. 40-42.
- [17] HARLOW H.J. *et al.* Stress response of cougars to non-lethal pursuit by hunters. *Can. J. Zool.*, **70** (1), 1992, pp. 136-139.

- [37] PRICE S., SIBLY R. Heart-rate of red deer during routine handling procedures taking account of motor activity and basal metabolic rate. *Appl. Anim. Behav. Sci.* **35** (3), 1993, p. 297.
- [38] PROULX G. *et al.* Injuries and Behaviour of raccoons (*Procyon lotor*) captured in the Soft Catch and Egg traps in simulated natural conditions. *J. Wildl. Dis.*, **29**, 1993, pp. 447-452.
- [39] SANFORD J. *et al.* Guidelines for the recognition and assessment of pain in animals. *Vet. Rec.*, **118**, 1986, pp. 334-338.
- [40] SEAL U.S. *et al.* Metabolic and endocrine responses of white-tailed deer to increasing population density. *J. Wildl. Manage.*, **47** (2) (April), 1983, pp. 451-462.
- [41] ST. AUBIN D.J., AUSTIN T.P. and GERACI J.R. Effects of handling stress on plasma enzymes in harp seals (*Phoca groenlandica*). *J. Wildl. Dis.*, **15** (4) (October), 1979, pp. 569-572.
- [42] Stereotypic Animal Behaviour: Fundamentals and Applications to Welfare. *Journal of Veterinary Medical Education*, **21** (2), 1994, p. 64.
- [43] VAN JAARSVELD A.S. and SKINNER J.D. Plasma androgen concentrations in initial samples from spotted hyaenas immobilized with zoletil (CI-744) reflect hormonal status estimated by GnRH challenge and immobilization stress response. *S. Afr. J. Zool.*, **26** (1), 1991, pp. 1-5.
- [44] VAN MOURIK S., BEILHARZ R.G. and STELMASIAK T. Plasma cortisol levels in rusa deer handling. *R. Soc. N. Z. Bull.*, **22**, 1985, p. 390.
- [45] VESTERGAARD K.S., BROOM D.B. and JOHNSON KG. Stress and Animal Welfare. *Animal Behaviour*, **48** (6), 1994, p. 1494.
- [46] VOGT J.L., COE C.L. and LEVINE S. Behavioral and adrenocorticoid responsiveness of squirrel monkeys to a live snake: is flight necessarily stressful? *Behav. Neural Biol.*, **32** (4) (August), 1981, pp. 391-405.
- [47] WALLACE M.C. *et al.* Problems associated with heart rate telemetry implants. *Desert Bighorn Council Trans.*, **36**, 1992, pp. 51-53.
- [48] WESSELS T.C. and BLUMENTHAL C.L. Some blood physiological values of *Oryx gazella* captured alive with dog teams. / Enkele bloedfysiologische waarden van gemsbokke (*Oryx gazella*) wat lewend met honde gevang is. *S. Afr. J. Wildl. Res.*, **8** (3), 1978, pp. 113-115.
- [49] WESSON J.A. III *et al.* Influence of chemical immobilization and physical restraint on packed cell volume, total protein, glucose, and blood urea nitrogen in blood of white-tailed deer. *Can. J. Zool.*, **57** (4) (April), 1979, pp. 756-767.
- [50] WHITE P.J. *et al.* Pathological responses of red foxes to capture in box traps. *J. Wildl. Manage.*, **55** (1), 1991, pp. 75-80.
- [51] WILLIAMS T.D. *et al.* Influence of age, sex, capture technique, and restraint on hematologic measurements and serum chemistries of wild California sea otters. *Vet. Clinical Pathol.*, **21** (4), 1992, pp. 106-110.

C.2 Trauma scale — Example 2

Mild trauma

- 1) Claw loss
- 2) Oedematous swelling or haemorrhage
- 3) Minor cutaneous laceration
- 4) Minor subcutaneous soft tissue maceration or erosion (contusion)
- 5) Major cutaneous laceration, except on foot pads or tongue
- 6) Minor periosteal abrasion

Moderate trauma

- 7) Severance of minor tendon or ligament (each)
- 8) Amputation of one digit
- 9) Permanent tooth fracture exposing pulp cavity
- 10) Major subcutaneous soft tissue maceration or erosion
- 11) Major laceration on foot pads or tongue
- 12) Severe joint haemorrhage
- 13) Joint luxation at or below the carpus or tarsus
- 14) Major periosteal abrasion
- 15) Simple rib fracture
- 16) Eye lacerations
- 17) Minor skeletal muscle degeneration

Moderately severe trauma

- 18) Simple fracture at or below the carpus or tarsus
- 19) Compression fracture
- 20) Comminuted rib fracture
- 21) Amputation of two digits
- 22) Major skeletal muscle degeneration
- 23) Limb ischemia

Severe trauma

- 24) Amputation of three or more digits
- 25) Any fracture or joint luxation on limb above the carpus or tarsus
- 26) Any amputation above the digits
- 27) Spinal cord injury
- 28) Severe internal organ damage (internal bleeding)
- 29) Compound or comminuted fracture at or below the carpus or tarsus
- 30) Severance of major tendon or ligament
- 31) Compound rib fractures
- 32) Ocular injury resulting in blindness of an eye
- 33) Myocardial degeneration
- 34) Death

NOTE This system does not represent a statement by ISO/TC 191 related to welfare aspects of individual traumas. Such judgements are left to the parties using this part of ISO 10990.

Instructions

This pathology protocol shall be completed by a qualified veterinary pathologist and shall be enclosed with the trapping test report.

Post-mortem examination

Perform the post-mortem examination as specified below and complete the aforementioned pathology protocol for each animal either by reporting the observations made or by NK (not known), NA (not applicable), NI (not inspected) or NS (not submitted).

When performing a post-mortem examination, describe the nature and extent of all tissue damage related to the area of the body examined. Start at the head and proceed anterior-posterior describing all lesions. For the internal examination, dissect all organs noting haemorrhage and damage to soft tissue, bone, organs, etc.

Record the following information regarding each animal:

- the scientific name;
- the sex as M (male) or F (female);
- the age as young/yearling, sub-adult or adult (or more precisely, if known);
- the mass in kilograms;
- the state of nutrition as emaciated, poor, normal or fat;
- a description of lesions/injuries.

Radiological examination

Perform the radiological examination when traps based on striking/clamping forces are used. (For other types of traps this is optional.) X-ray the target area of the striking/clamping force and all other organs where fractures/lesions might occur.

Histological examination

When necessary, collect specimens for histological examination from the following organs: heart, lung, liver, kidney, brain, adrenal, muscle (preferably longissimus dorsi) and from the area where the trap strikes/restrains. Fix the specimens in 10 % neutral buffered formalin. Collect and examine other organs, if histology is relevant to the evaluation of the type, severity and age of the lesions/injuries.

Trap-related injuries

Complete the last part of the pathology protocol and describe all the injuries that, in your opinion, can be related to the trap/trapping system (for comparison of the performance of restraining traps the injury scales specified in annex C may be used).

Examination of body (including neck)	Macroscopic	Histological
Skin		
Subcutaneous tissues		
Mammary glands		
Muscles		
Ligaments		
Ribs-sternum		
Vertebral column		
Tail		
Chest cavity		
Heart		
Trachea		
Lungs		
Oesophagus		
Abdominal cavity		
Liver		
Spleen		
Stomach		
Intestines		
Kidneys		
Genitals		
Bladder, uterus, external genitalia		
Vessels		
Other organs		

Bibliography

- [1] BRANNON R.D. Serum Chemistry and Northern Alaska Grizzly Bears. *J. Wildl. Manage.*, **49** (4), 1985, pp. 893-900.
- [2] BRELURUT A. Effects of capture and transportation on some blood parameters in red deer (*Cervus elaphus*) fawns. *Gibier Faune Sauvage*, **8** (September), 1991, pp. 271-282.
- [3] BROOM D.M. and JOHNSON K.G. *Stress and animal welfare*. Chapman & Hall, London; New York, 1st ed., 1993, p. 211.
- [4] BUDDLE B.M. *et al.* Influence of stress of capture on haematological values and cellular immune responses in the Australian brushtail possum (*Trichosurus vulpecula*). *N.Z. Vet. J.*, **40** (4), 1992, pp. 155-159.
- [5] CHAPPLE R.S. *et al.* Haematology and serum biochemistry of captive unsedated chital deer (*Axis axis*) in Australia. *J. Wildl. Dis.*, **27** (3), 1991, pp. 396-406.
- [6] CLARK R.K. and JESSUP D.A. Field evaluation and treatment of medical problems resulting from wildlife capture. Alaska. *University, Agricultural and Forestry Experiment Station, Fairbanks. Miscellaneous Publications*, **6**, 1991, pp. 381-386. The issue has separate title: Wildlife production: conservation and sustainable development. (RENECKER L.A. HUDSON R.J., eds.). 1991.
- [7] CROCKETT C.M. *et al.* Urinary cortisol responses of longtailed macaques to five cage sizes, tethering, sedation, and room change. *Am. J. Primatol.*, **30** (1), 1993, pp. 55-74.
- [8] DE MENEGHI D. *et al.* Blood serum analysis in chemically captured alpine ibex (*Capra ibex*). *Trans. Congr. Int. Union Game Biol.*, **18** (2), 1992, pp. 39-43.
- [9] EISERMANN K. Long-term heart rate responses to social stress in wild European rabbits: predominant effect of rank position. *Physiol. Behav.*, **52** (1), 1992, pp. 33-36.
- [10] GANHAO M.F. *et al.* Physiological responses of blesbok, eland and red hartebeest to different capture methods. *S. Afr. J. Wildl. Res.*, **18** (4), 1988, pp. 134-136.
- [11] GERICKE M.D., HOFMEYER J.M. and LOUW G.N. The effect of capture stress and haloperidol therapy on the physiology and blood chemistry of springbok (*Antidorcas marsupialis*). *Madoqua*, **11** (1), 1978, pp. 5-18.
- [12] GUTHRIE D.R., OSBORNE J.C. and MOSBY H.S. Physiological changes associated with shock in confined gray squirrels. *Journal of Wildlife Management*, **31** (1), 1967, pp. 102-108.
- [13] HAJDUK P., COPLAND M.D. and SCHULTZ D.A. Effects of capture on haematological values and plasma cortisol levels of free-range koalas (*Phascolarctos cinereus*). *J. Wildl. Dis.*, **28** (3), 1992, pp. 502-506.
- [14] HANSEN S.W. and DAMGAARD B.M. Behavioural and adrenocortical coping strategies and the effect on eosinophil leucocyte level and heterophil/lymphocyte-ratio in beech marten (*Martes foina*). *Appl. Anim. Behav. Sci.*, **35** (4), 1993, pp. 369-388.
- [15] HANSON J.C. *Some physiological characteristics of wild, cage-stressed, and shock-comatose gray squirrels*. Unpublished M.S. thesis, Virginia Polytechnic Institute, Blacksburg, Virginia, 1966.
- [16] HAMILTON G.D. and WEEKS H.P. JR. Cortisol and aldosterone comparisons of cottontail rabbits (*Sylvilagus floridanus*) collected by shooting trapping and falconry. *J. Wildl. Dis.*, **21** (1), 1985, pp. 40-42.
- [17] HARLOW H.J. *et al.* Stress response of cougars to non-lethal pursuit by hunters. *Can. J. Zool.*, **70** (1), 1992, pp. 136-139.

Dnr ... 127/10

KOMPLETTERANDE UPPGIFTER TILL ANSÖKAN

OBS! Om nya eller kompletterande uppgifter muntligen tillförs under ärendets beredning skall dessa antecknas nedan genom beredningsgruppens försorg eller av den djurföröksetiska nämnden.

Ansökan är kompletterad; se bilaga

BEREDNINGSGRUPPENS FÖRSLAG TILL NÄMNDENS STÄLLNINGSTAGANDE

.....
.....
.....

Datum

Nämndeskrifter och samförtydliganden

JEN DJURFÖRSÖKETISKA NÄMNDENS BESLUT

Om inte annat sägs i beslutet gäller detta under tre år från dagen för beslutet

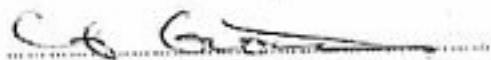
Godkänns

Avslås

Godkänns med följande villkor:

Bordlägg; kontakta beredningsgruppens ordförande, Gunilla Mörtn

2010-06-18

Ordförandens nämndeskrift

Datum

Motivering och ev. avvikande mening, se protokölet. I förekommande fall hur man överklagar, se bilaga.

C 199/10 Jonas Malmsten "Utvärdering av fångstredskap för levande fångst av vildsvin och lodjur".

- Den pilotstudie som här redovisas, kommer med stor sannolikhet att ligga till grund för nämndens bedömning, av den nu inskickade ansökan. Det vore bra om du är tillgänglig per tel. eller mobiltel. i samband med nämndens möte den 18/6.

- Vilka rekommendationer angående fällorna lämnade ni till Naturvårdsverket, som ni fick fram av resultatet från pilotstudien?

--- En rapport är ännu inte skickad till Naturvårdsverket, men kommer att skickas inom några dagar. Där kommer vi att rekommendera att en av fällorna, den med högst snittskadepoäng, ur djurvälståndshänseende inte bör godkännas med nuvarande konstruktion.

- Hur var det möjligt att ett vildsvin kunde smita ur fällan?

--- Det är en konstruktörsfråga där redskapet i fråga hade för brett mellanrum mellan takets stålribbor. Det är även det redskap som med nuvarande konstruktion inte bör godkännas för fångst.

- Finns det möjlighet att på förhand bedöma fällornas rymningspotential?

--- Ja, det är möjligt med den erfarenhet vi nu har fått efter pilotstudien. Inför kommande testomgångar kommer denna potential att bedömas och i förekommande fall kommer konstruktörer att kontaktas för att ombedjas göra ny, rymningssäker konstruktion.

- De djur som rymmer kan uppvisa samma typ av skador som rapporteras i pilotstudien.

--- Det stämmer. Således kommer vi att undersöka varje "nytt" redskap med avseende på rymningspotential för att undvika detta. Att ett djur rymde var en värdefull erfarenhet.

I ansökan skriver du, att ni på SVA önskar få ett tidsbegränsat men "öppet" etiskt tillstånd utan ny ansökan.....

- Nämnden arbetar inte efter principen "öppna" tillstånd, då respektive försök ska beskrivas och antal djur anges. Detta förfarande möjliggör beredning av djurens lidande kontra syfte och samhällsnyttan.

--- Ett öppet tillstånd för utvärdering av fångstredskap har SVA innehaft tidigare och vi tycker det är lite konstigt att detta inte går längre. Men i och med att nämndens sammansättning ändras över tid, så ändras kanske även principerna. För att underlätta utvärderingar och slippa inkomma med nya ansökningar för varje nytt redskap som önskas testas skulle detta vara avsevärt enklare. Samtidigt är det ju så att det är själva fångsten och bedömningen av potentiellt lidande för djuren som nämnden skall ta ställning till, inte vilka redskap som skall användas. Detta ligger på Naturvårdsverkets bord efter samråd med SVA. Således finner vi är det rimligt att SVA innehar ett tidsbegränsat tillstånd för fångst av 12-20 djur per redskap för lodjur och vildsvin, oavsett redskapstyp. Efter varje avslutad utvärdering kan SVA inkomma med en kort rapport till nämnden, för kännedom. På så sätt får nämnden löpande information av vad som pågår i försöken. När tillståndet gått ut, inkommer vi med en ny ansökan.

- Antal djur 12-20 anges, men hur många djur per species och fångstredskap avses?

--- Det är 12-20 djur per species per redskap. Vi har valt att hålla ett spann för att om möjligt fånga så få djur som möjligt där redskapen i ett tidigt skede visar att djuren på ett eller annat sätt far illa. Samtidigt kan det vid tveksamma fall vara viktigt att fånga ytterligare några djur (alltså över 12) för att det statistiskt skall vara möjligt att visa att djuren inte far illa. Eller tvärtom, naturligtvis. Tilläggas bör

att om ett redskap redan efter ett fåtal fångster orsakar för mycket skada på de fångade djuren, avbryts försök i det aktuella redskapet omgående.

- Med tanke på utfallet från pilotstudien på vildsvin, verkar det rimligt att en liknande pilotstudie görs på lodjur, som följs upp av rapportering till nämnden.

--- Det kan stämma till viss del. Men till saken hör att de redskap som vi kommer att uppdras att utvärdera redan är godkända och används av jägare i olika delar av landet. Således kan det bli så att om utvärderingen, som är till för djurens bästa för att undersöka om de utsätts för lidanden eller skada, hindras för mycket så kan Naturvårdsverket lägga ner uppdraget att utvärdera redskapen och låta redskapen behålla sitt godkännande. Inga djur kommer att undersökas och vi kommer fortsättningsvis inte att kunna påverka vilka redskap som får användas för levandefångst av vilt.

- Även vad som framkom av de skador, som rapporterades i pilotstudien, verkar det orimligt att vittja fällorna så sällan som var 12 h pga djurets förväntade lidande.

-- Där håller vi inte riktigt med eftersom studien preliminärt visat att tiden i redskapet sannolikt inte spelar någon roll med tanke på att eventuella skador uppkommer omgående, alternativt i samband med bedövning och avlivning. Naturvårdsverkets föreskrifter om levandefångst av vilt kräver vittjning endast en gång per dygn (kvällstid), men för vildsvin håller detta på att revideras och sannolikt ändras det för vildsvin till minst två gånger per dygn (morgon och kväll). För att göra utvärderingen så verklighetsbaserad som möjligt är det viktigt att utvärderingarna görs på samma sätt som redskapen i framtiden kommer att användas. Sannolikt kommer Naturvårdsverket att bestämma om vittjning morgon och kväll, enligt gällande jaktlagstiftning och efter preliminära resultat från pilotstudien, och då är det viktigt att redskapen testats efter de förhållandena. Vi anser att pilotstudien ger visst stöd för att en vittjning morgon och kväll förvärrar djurens lidande, jämfört med vittjning två timmar efter fångst.

- Ett ytterliggare stöd för tätare vittjning av fällorna (ej 12h utan 2h), som du själv skriver i punkt 8, var det okomplicerat vid pilotförsökets genomförande.

--- Den fältpersonal som bistått oss är professionella jägare, en yrkeskategori som omfattar ca 50 personer i landet. För dem var det mindre komplicerat med tanke på att de bor mitt i det område där vildsvinen uppehåller sig, plus att det är en del av deras dagliga arbetsuppgifter. Av Sveriges 300 000 jägare är det således en försvinnande liten del som arbetar professionellt med jakt, samtidigt som folk oftast inte bor mitt på jaktmarken. Med en ökande vildsvinsstam som i dagsläget uppskattas till 150 000 individer är det inte möjligt att vid fällfångst ställa dessa krav på jägarna. Samtidigt är det Naturvårdsverket som bestämmer vittjningstiden, och för att ha en konsekvent policy anser vi och de att morgon och kväll är mer passande för alla inblandade, samtidigt som vildsvinen inte verkar påverkas mer negativt av detta.

- Se anvisningar för bedömning av försökets svårighetsgrad (följer med anmäl. blanketten), djurets lidande torde inte föreskriva en ringa klassificering?

--- Där kan ni ha rätt och vi är beredda att revidera denna klassificering.

- Vi har svårt att förstå varför tillstånd för kamera-övervakning, ska vara svårt att få, från respektive Länsstyrelse?

--- Det har vi också och där jobbar vi dessvärre i motvind. Men regelbundna påstötningar sker och vi hoppas få grönt ljus innan nästa testomgång startar.

--- Avslutningsvis vill vi bara tillägga att utvärderingen av redskapen görs för att inte behöva godkänna redskap som utsätter vildsvinen för onödigt lidande. Dock har Naturvårdsverket fullt mandat att

godkänna redskap utan utvärdering. Således är det vår bestämda uppfattning att det för de vilda djurens skull på sikt är avsevärt bättre att göra dessa tester och gallra bort vissa "sämre" och "skadliga" fångstredskap, än att hindra oss från att utföra testerna, vilket på sikt kan göra att vildsvin och lodjur fångas i redskap som inte borde användas, men där ingen kan uppvisa argument mot att de används.